

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

APSTIPRINĀTA:

Biedrības „Dobeles rajona lauku
partnerība” Padomes sēdē
2023.gada 11.jūlijā, protokols Nr.6

Grozījumi apstiprināti
Biedrības „Dobeles rajona lauku
partnerība” Padomes sēdē
2023.gada 18.decembrī, protokols Nr.11

DOBELES LAUKU PARTNERĪBAS SABIEDRĪBAS VIRZĪTAS VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

2023-2027

DOBELES LAUKU PARTNERĪBA

2023, Dobele

Saturs

Izmantotie saīsinājumi	3
Stratēģijas kopsavilkums	4
SVVA Stratēģijas saskaņotība ar plānošanas dokumentiem	5
1.Esošās situācijas izvērtējums	8
1.1. Darbības teritorija	8
1.1.1.Vispārējs ģeogrāfisks apskats	8
1.1.2.Sociālekonomiskais apskats	11
1.1.3.Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas pamatojums	20
1.2.Partnerības principa nodrošināšana	21
1.3.Teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums	22
1.4.Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze	31
1.5.Starpterritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums	32
1.5.1. Sadarbības virzienu attīstība	33
2. Stratēģiskā daļa	34
2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi	34
2.2.Sasniedzamie rezultāti	35
2.3.Inovatīvo risinājumu identificēšana un atbilstības kritēriji to noteikšanai	37
3.Rīcības plāns	39
3.1.Kritēriju apraksts maksimālās atbalsta intensitātes noteikšanai	45
3.2.Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums	49
4.SVVA Stratēģijas īstenošana un novērtēšana	50
4.1.Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām	50
4.2.Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem	51
4.3.Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, t.sk. interešu konflikta novēršana	54
4.4.Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana	57
4.5.Stratēģijas īstenošanas organizācija	58
5.Finansējuma sadales plāns	60
Pielikumi	62
1.SVVA stratēģijas izstrādes ietvaros veikto aptauju kopsavilkums	

Izmantotie saīsinājumi

VRG	Vietējā rīcības grupa
Dobeles lauku partnerība	biedrība "Dobeles rajona lauku partnerība"
SVVA stratēģija	Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģija 2023.-2027.g.
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
LAD	Lauku atbalsta dienests
LEADER	no franču val.: Saiknes starp darbībām lauku ekonomikas attīstībai
NVO	Nevalstiskā organizācija
Pašvaldība	Dobeles novada pašvaldība
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
SVVA Padome Padome	Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas vērtēšanas Padome
CVK	Centrālā vēlēšanu komiteja
ANM	Atveseļošanās un noturības mehānisma plāns
Stratēģiskā plāna intervence	Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam intervence "Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana"

Stratēģijas kopsavilkums

Biedrība „Dobeles rajona lauku partnerība” (turpmāk – Dobeles lauku partnerība vai VRG) ir izstrādājusi un apstiprinājusi 2023.gada 11. jūlijā, protokols Nr. 6, Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2023.-2027.gadam (turpmāk - SVVA stratēģija), kuru īstenos, piesaistot Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu, nodrošinot stratēģijas mērķu ieviešanu Dobeles novadā.

Teritorijas attīstībai ir izvirzīta vīzija

Dobeles lauku partnerības darbības teritorija 2027.gadā ir ekonomiski attīstīta konkurētspējīga teritorija ar apmierinātiem, aktīviem un izglītotiem iedzīvotājiem, saglabātu kultūras mantojumu un tradīcijām, kvalitatīvu un pieejamu infrastruktūru, pakalpojumiem un dzīves vidi ikvienam iedzīvotājam.

Stratēģiskie mērķi, rīcības

Nr. p.k.	Mērķis	ELFLA
		atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu)
M1	M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība 1.Rīcība. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstībai, konkurētspēju celšanai. 1.1. Lauku biļete. 2.Rīcība. Atbalsts konkurētspējīgu tūrisma produktu attīstībai un veidošanai.	52.00

M2	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana. 3.Rīcība. Publiskās ārtelpas, infrastruktūras attīstība un pieejamības uzlabošana, dabas, kultūrvēsturisko objektu attīstība; 4.Rīcība. Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai teritorijas iedzīvotājiem, kopienu iniciatīvas. 4.1. Jauniešu iniciatīvas projekti.	48.00
-----------	---	-------

Biedrībā „Dobeles rajona lauku partnerība” darbojas 87 biedri, izveidota Padome 9 cilvēku sastāvā, kas nodrošina LEADER pieeju – 3 pašvaldību pārstāvji, 3 sabiedrības pārstāvji, tai skaitā lauku sieviešu pārstāvis un jauniešu pārstāvis, 3 uzņēmēji.

SVVA stratēģijas ieviešanu atbilstoši biedrības statūtos un nolikumā noteiktajai kompetencei, nodrošinās: Biedru kopsapulce, Biedrības Padome, Biedrības SVVA Padome, Projektu vērtēšanas un uzraudzības komisijas, izpildinstitūcija.

Stingri tiks uzraudzīta interešu konflikta neesamība projektu vērtēšanas procesā, projektu apstiprināšanas procesā un noteikto procedūru ievērošana. Par SVVA stratēģijas ieviešanu atbild Dobeles lauku partnerības valdes priekšsēdētājs.

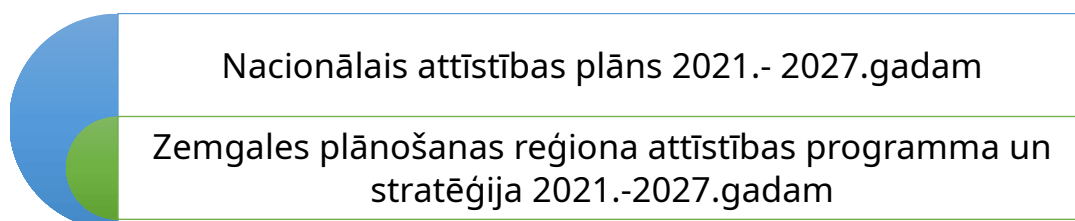
SVVA stratēģijā ir iekļauta informācija par esošās situācijas analīzi, potenciāla apzināšanu, mērķiem un noteiktajām rīcībām, sasniedzamajiem rādītājiem. Aprakstīta SVVA stratēģijas ieviešana un uzraudzība.

SVVA stratēģija ir izstrādāta, pamatojoties uz situācijas analīzi, organizēto fokusgrupu rezultātiem, diskusijām ar iedzīvotājiem un uzņēmējiem, veiktajām aptaujām.

SVVA stratēģijas saskaņotība ar spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem

Dobeles lauku partnerības SVVA stratēģija ir izstrādāta, ņemot vērā un izvērtējot nacionālā līmeņa, reģionālā līmeņa un vietējā līmeņa plānošanas dokumentus, izvirzītie stratēģiskie mērķi un rīcības ir papildinoši.

Plānošanas dokumenti, kuri netieši ietekmē Dobeles lauku partnerība SVVA stratēģijas ieviešanu, bet SVVA stratēģijas ieviešana daļēji sekmēs arī šo plānošanas dokumentu ieviešanu:

Lai nodrošinātu Dobeles novada teritorijas ilgtspējīgu un sabalansētu attīstību, Dobeles lauku partnerības SVVA stratēģijas mērķiem un ieguldījumiem jābūt saskaņotiem un papildinošiem ar Dobeles novada pašvaldības plānotajiem attīstības virzieniem. Esam izvērtējuši Dobeles novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumentus, lai noteiktu saskaņotību un papildinātību.

Stratēģisko mērķu saskaņotība

Dobeles novada pašvaldības ilgtermiņa stratēģiskie mērķi 2021.g.-2045.g.ⁱ¹	SM1 – Pilnvērtīga un labklājīga vieta cilvēka dzīvei 	SM2 – Ekonomiski spēcīgs novads 	SM3 – Tīra, bioloģiski daudzveidīga un ilgtspējīga vide
Dobeles lauku partnerības SVVA stratēģijā izvirzītie stratēģiskie mērķi 2027.g.	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.	M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.

Vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzienu un uzdevumu saskaņotība

Rīcības virziens Dobeles novada Attīstības programmā 2021.- 2027.g.ⁱⁱ²	Uzdevumi	Sasaiste ar Dobeles lauku partnerības SVVA stratēģiju, mērķis, rīcība	Rezultāts
VTP1 Moderna, veselīga, aktīva un saliedēta dzīves telpa (SM1 Pilnvērtīga un labklājīga vieta cilvēka dzīvei)			
RV2 Kopiena	U5. Veidot iekļaujošu, aktīvu un saliedētu novadu ar kopīgām apvienotā novada un individuālām teritoriālo kopienu tradīcijām U6. Sekmēt nevalstiskā	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana a. 4.Rīcība	Aktivizētas biedrības, kopienas, viedie ciemi

¹ Dobeles novada ilgtermiņa attīstības stratēģija 2021-2045.g.

² Dobeles novada attīstības programma 2021.-2027.g.

	sektora darbību un ilgtspēju U7. Attīstīt dažādām iedzīvotāju interešu grupām piemērotu vidi		
RV3 Kultūrvide	U8. Attīstīt bibliotēku un muzeju darbību U9. Attīstīt kultūras pasākumu piedāvājumu un kultūras infrastruktūru	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšan a. 4.Rīcība	Veicinātas un atbalstītas iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes šajās jomās, īstenoti projekti kultūras mantojuma un infrastruktūras saglabāšanā un attīstībā
RV4 Sports un aktīvā atpūta	U10. Nodrošināt daudzveidīgas sporta un aktīvās atpūtas aktivitātes un tām nepieciešamo infrastruktūru U11. Sekmēt augstu sasniegumu sportu	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšan a.	Veicinātas un atbalstītas iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes, īstenoti projekti sporta un rekreācijas infrastruktūras attīstībai
RV5 Veselības aprūpe un veicināšana	U12. Veicināt veselīgu dzīvesveidu un iedzīvotāju labbūtību U13. Pilnveidot veselības aprūpes pakalpojumus un pieejamību	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšan a. 4.Rīcība	Veicinātas un atbalstītas iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes, īstenoti projekti veselīga dzīves veida nodrošināšana
RV6 Sociālā aizsardzība un pakalpojumi	U14. Pilnveidot sociālo pakalpojumu nodrošinājumu U15. Attīstīt jaunus sociālos pakalpojumus	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšan a. 4.Rīcība	Īstenoti projekti sociālo pakalpojumu attīstībai, uzlabojot pakalpojumu pieejamību, sociālo uzņēmumu attīstībai
RV8 Pārvaldība un sadarbība	U18. Pilnveidot sabiedrības līdzdalības iespējas U19. Stiprināt novada pārvaldības modeli, kapacitāti un sadarbību iestāžu un struktūrvienību starpā U20. Modernizēt publisko	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšan a. 4.Rīcība	Veicinātas un atbalstītas iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes šajās jomās, īstenoti projekti sadarbības

	pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo tehnisko nodrošinājumu U21. Attīstīt un stiprināt sadarbību ar partneriem vietējā, reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā (dažādās jomās)		projekti
VTP2 Dinamiska uzņēmējdarbības vide (SM2 – Ekonomiski spēcīgs novads)			
RV9 Uzņēmējdarbības attīstība	U22. Pilnveidot uzņēmējdarbības vides atbalsta pasākumus U23. Attīstīt uzņēmējdarbību sekmējošu infrastruktūru un pakalpojumus U24. Sekmēt vietējās ekonomikas dažādošanu	M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība	Izveidoti jauni uzņēmumi un stiprināti esošie, radīti inovatīvi produkti/pakalpojumi, attīstīti esošie un radīti jauni produkti/pakalpojumi, attīstīta uzņēmējdarbība
RV10 Nodarbinātības attīstība	U25. Sekmēt darbaspēka piesaisti un attīstību U26. Sekmēt jaunu uzņēmumu attīstību	M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība	Izveidoti jauni uzņēmumi un stiprināti esošie. Izveidotas jaunas darba vietas, realizēti projekti
RV11 Tūrisms	U27. Veicināt tūrisma un pakalpojumu nozares attīstību	M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība	Izveidoti jauni tūrisma pakalpojumi/produkti un stiprināti esošie, izveidoti inovatīvi pakalpojumi/produkti, realizēti projekti
VTP3 Ilgtspējīgi apsaimniekota teritorija (SM3 – Tīra, bioloģiski daudzveidīga un ilgtspējīga vide)			
RV12 Mobilitāte	U28. Pilnveidot satiksmes infrastruktūru un drošību U29. Attīstīt gājēju un velosatiksmes infrastruktūru U30. Attīstīt iekšējo un ārējo sasniedzamību un savienojamību	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana a. 3.Rīcība	Publiskās ārtelpas sakārtošana, tai skaitā dabas un kultūras objekti, realizēti projekti.
RV13 Dzīvojamais fonds	U31. Attīstīt pašvaldības dzīvojamo fondu un veicināt	M2. Kvalitatīvas dzīves vides	Publiskās ārtelpas sakārtošana, iedzīvotāju dzīves

	jaunu mājojumu būvniecību U32. Uzlabot mājojumu apsaimniekošanu, energoefektivitāti un iekšpagalmu infrastruktūru	un aktivitāšu nodrošināšan a. 3.Rīcība	vides kvalitātes uzlabošana.
RV14 Publiskā ārtelpa un kultūrvēsturiskai s mantojums	U33. Pilnveidot publiskās ārtelpas kvalitāti un pieejamību U34. Saglabāt un attīstīt kultūrvēsturiskā mantojuma infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi U35. Nodrošināt Dobeles un Auces pilsētvides attīstību U36. Attīstīt publisko ūdeņu izmantošanu un apsaimniekošanu	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšan a. 3.Rīcība	Publiskās ārtelpas sakārtošana, tai skaitā dabas un kultūras objekti, pieejamības uzlabošana.
RV15 Publiskā infrastruktūra, klimatnoturība un enerģētika	U37. Modernizēt inženiertehnisko infrastruktūru U38. Paaugstināt pašvaldības īpašumu energoefektivitāti U39. Pielāgoties klimata pārmaiņām, ieviešot atbilstošus risinājumus iespējamo risku novēršanai	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšan a. 3.Rīcība	Energoefektivitātes projektu ieviešana inovatīvu risinājumu izstrāde, realizēti projekti

1. Esošās situācijas izvērtējums

1.1. Darbības teritorija

Dobeles lauku partnerība pēc administratīvi teritoriālās reformas darbojas Dobeles novada pašvaldības teritorijā (iepriekš Dobeles, Tērvetes un Auces novados), kurā ietilpst 21 teritoriālā vienība: Dobeles pilsēta, Annenieku pagasts, Auru pagasts, Bēzres pagasts, Bikstu pagasts, Dobeles pagasts, Jaunbēzres pagasts, Krimūnu pagasts, Naudītes pagasts, Penkules pagasts, Zebrenes pagasts, Tērvetes pagasts, Bukaišu pagasts, Augstkalnes pagasts, Auces pilsēta, Vecauces pagasts, Bēnes pagasts, Īles pagasts, Lielaucē pagasts, Ukru pagasts, Vitiņu pagasts. Dobeles lauku partnerības teritorijā atrodas Dobeles pilsēta ir definēts kā reģionālās attīstības centrs. Vietējās nozīmes attīstības centri Auce, Bēne, Kroņauce Attēls nr.2..

1.1.1. Vispārējs ģeogrāfisks apskats

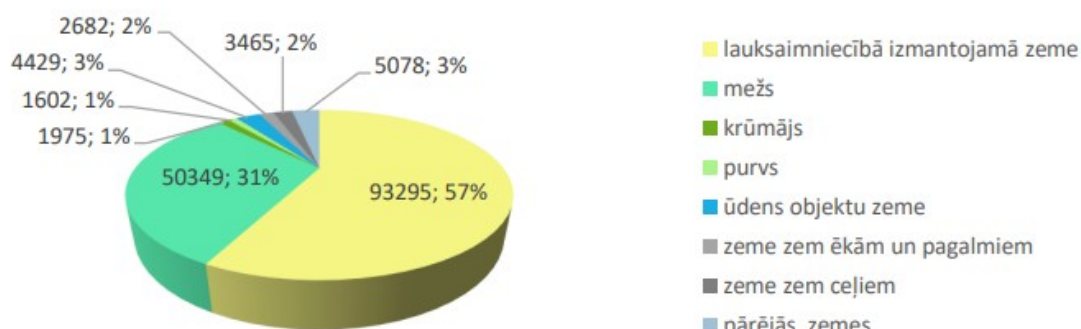
Attēls Nr.1 Dobeles novada izvietojums Latvijā, Zemgales reģionā.

Attēls Nr.2. Dobeles novada karte, teritoriālais sadalījums

Kopējā apvienotā Dobeles lauku partnerības teritorija ir 162875 ha jeb 1628,75 km² liela Attēls Nr.1.. Procentuāli lielāko daļu teritorijas Dobeles lauku partnerībā pēc administratīvi teritoriālas reformas aizņem līdzšinējais Dobeles novads, t.i., 88761 ha jeb 54,5% no visas jaunveidotās novada teritorijas.

Lielāko daļu jeb 57,3% no Dobeles lauku partnerības teritorijas aizņem lauksaimniecībā izmantojamā zeme (t.i., 93295 ha, tajā skaitā 91,4% aramzemes, 1,4% augļu dārzi, 1,2% pļavas un 6% ganības). Otru lielāko daļu teritorijas aizņem meži, kopā veidojot 30,9% no visas teritorijas jeb 50349 ha. Tāpat Dobeles lauku partnerības teritoriju veido 1,2% krūmāju, 1% purvu, 2,7% ūdens objektu zemes, 1,6% zeme zem ēkām un pagalmiem, kā arī 3,1% pārējās zemes Attēls Nr.3.. Ūdens objektu zemju sastāvā ietilpst arī 17 ha zeme zem zivju dīķiem.

Kopumā īstenoti 26 projekti, kas būtiski uzlabojuši iedzīvotājiem pieejamību ārtelpai un tās kvalitāti. Projektu ieviešanas rezultātā izbūvētas brīvdabas estrādes, iekārtoti gājēju celiņi, bērnu laukumi un sporta laukumi, veloparks. Sakārtotas sakrālās celtnes. Iedzīvotāju aptaujā, veicot novērtējumu par projektu nozīmīgumu, visaugstāk ir novērtējuši Krimūnu estrādes izbūvi, Veloparka izbūvi Auces pilsētās, Kronauces sporta laukuma sakārtošanu, gājēju celiņa labiekārtošanu Dobeles- Virkus kapi.

Attēls Nr.4. Dobeles novada kultūrvēsturiskie un dabas objekti, pieminekļi

Publisko ārtelpu teritorijā veido publiski pieejamā infrastruktūra, teritorija, rekreācijas vietas, dabas objekti, kultūrvietas, tūrisma apskates objekti, publiski pieejamā sporta infrastruktūra, piemēram, āra trenažieri. Nozīmīga publiskās ārtelpas sastāvdaļa ir bērnu rotaļu laukumi, kas lielākoties pieejami novada lielākajās apdzīvotajās vietās, tomēr lielā daļā ciemos to pieejamība būtu vēl jāuzlabo.

Sporta infrastruktūra plaši pieejama visā teritorijā, kopumā sporta bāzu reģistrā Dobeles novada teritorijā 2022. gada martā bija reģistrētas 30 sporta bāzes un 65 sporta objekti. Auces pilsētā nozīmīgākie sporta infrastruktūras objekti izvietoti pie Auces vidusskolas, t.sk. Auces futbola laukums (stadions), multifunkcionālais sporta laukums, velotrase ("pump track"), vasaras skeitparka rampas, kā arī pludmales volejbola laukums un āra trenažieru komplekss, sporta zāles un trenažieru zāle. Bēnes pagastā Bēnes skolas sporta zāle, futbola laukums (stadions), multifunkcionālais sporta laukums, 2 pludmales volejbola laukumi un āra vingrošanas trenažieri. Īles, Vītiņu, Bikstu, Auru, Krimūnu, Penkules, Dobeles, Zebrenes, Jaunbērzes, Tērvetes, Augstkalnes pagastos pieejamas sporta zāles, pludmales volejbola laukumi un āra trenažieri. Dobeles pilsētā darbojas 4 sporta zāles, Dobeles sporta halle, Dobeles 1. vidusskolas peldbaseins, stadions.

Līdzšinējā sporta aktivitāšu pieejamība novada teritorijā vērtējama kā plaša, bet visās apdzīvotās vietās vēl nav pietiekama, nepieciešama kvalitātes uzlabošana. Iedzīvotāji aktīvi iesaistās sabiedrības veselības un aktīvās atpūtas veicināšanas pasākumos, kvalitatīvai brīvā laika pavadīšanai, aktīvi izmanto jau esošo infrastruktūru un aktivitātes.

Iedzīvotāji aptaujā norādījuši, ka nepieciešams uzlabot sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras kvalitāti un aprīkojumu un veidot aktīvās atpūtas takas, pastaigu takas. Dobeles lauku partnerības teritorijas iedzīvotāji vajadzību apzināšanas aptaujās un semināros izteica šādas vajadzības – pastaigu un aktīvo taku ierīkošana, par ko nobalsoja 36 iedzīvotāji, sporta un bērnu laukumu labiekārtošana, par ko nobalsoja 47 iedzīvotāji.

Dobeles lauku partnerības teritorijā atrodas 203 valsts aizsargājamie **kultūras pieminekļi (attēls Nr. 4)**, 36 kultūrvēsturiskas vietas, dažādu konfesiju baznīcas – vairums no tām ir arī kultūrvēsturiskie pieminekļi – Dobeles, Vecauces, Bērzes, Augstkalnes, Tērvetes baznīcas. To tehniskais stāvoklis ir atšķirīgs, izrietot no katra

objekta līdzšinējās apsaimniekošanas prakses un iespējām. Novada teritorijā kopā darbojas 78 amatiermākslas kolektīvi, to tehniskais nodrošinājums nav pietiekams.

Kultūras infrastruktūru (attēls Nr. 4) teritorijā veido plašs bibliotēku, kultūras centru, muzeju tīkls; liels ir amatiermākslas kolektīvu skaits. Kopā novadā ir 14 kultūras centri, 37 bibliotēkas, 7 muzeji (Dobeles Novadpētniecības muzejs (Dobelē), Kārļa Ulmaņa piemiņas muzejs "Pikšas" (Bērzes pagastā), Pētera Upīša Dārzkopības muzejs (Krimūnu pagastā), Dobeles novada grāmatnieku muzejs "Ķipi" (Tērvetes pagastā), Rakstnieces Annas Brigaderes muzejs "Sprīdīši" (Tērvetē), Tērvetes senvēstures muzejs un Auces novada muzejs. Aucē atrodas Ukru vēstures istaba (ekspozīcija) un biedrības "Auces stacija" vēstures ekspozīcija. Vietējo amatnieku atbalstam un attīstībai Dobelē atrodas Dobeles Amatu māja, Aucē – Tautas lietišķās mākslas studija "Auce" un Bēnē – Tautas lietišķās mākslas studija "Bēne".

Kultūras norises un kultūrvēsturisko vietu, kultūras pieminekļu saglabāšana, iedzīvotāju kultūras iniciatīvu atbalstīšana ir īpaši būtiska arī teritorijas attīstībā, ņemot vērā to, ka tai ir tieša ietekme uz vietu identitātes saglabāšanu, kas tieši saistīts ar sabiedrības līdzdalību, lokālpatriotismu un piederības sajūtu. Iedzīvotāji aktīvi piedalās tautas mākslas kolektīvos, iepriekšējā plānošanas periodā tika iesniegti projekti un lielai daļai kolektīvu iegādājās tērpus un rekvizītus. Iedzīvotāji norādīja, ka ir svarīgi turpināt arī šajā periodā šāda atbalsta nodrošināšanu.

Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā ir attīstīta **tūrisma infrastruktūra** un atpazīstamību gan pateicoties daudziem atpazīstamiem tūrisma objektiem, gan labi nostiprinātām tradīcijām, kas sekmē arī viesu interesi par teritoriju – teritorijā atrodas izcili tūrisma galamērķi – Tērvetes dabas parks un to aptverošie tūrisma objekti, Dobeles pils, Vecauces pils un parks, Lielaucē pils un ezers, Mežmuižas pils, Īles nacionālo partizānu bunkurs, Dobeles ceriņu dārzs un citi objekti, kas dod ietekmi attīstībai arī citiem tūrisma un citu pakalpojumu sniedzējiem, kā arī ir potenciāls nozares attīstībai. Ir pieejamas 38 naktsmītnes, 23 ēdināšanas vietas. Kā arī atpazīstami festivāli, kas pulcē daudz tūristu – Ceriņu dārza koncerts, Zemgaļu svētki Tērvetē, Ābolu svētki. Esošie resursi ir pamats tūrisma nozares stiprināšanai un attīstībai teritorijā. Aptaujā 40 % dalībnieku norādīja, ka plāno attīstīt uzņēmējdarbību tūrisma jomā.

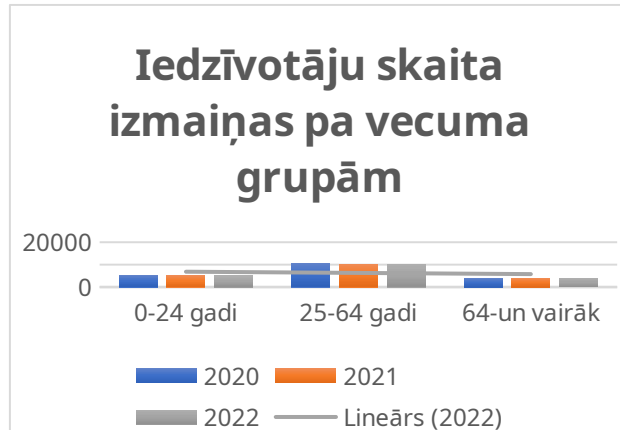
1.1.2. Sociālekonomisks apskats

Demogrāfiskie rādītāji (CSP dati). Kopējais Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju skaits 2022.gadā ir 30008. Partnerības darbības teritorijā atrodas divas pilsētas – Dobele ar 9304 iedzīvotājiem un Auce ar 2386 iedzīvotājiem, kas ir galvenie attīstības centri. Pārējie 18318 iedzīvotāji izvietojušies 19 lauku pagastos – Annenieku, Auru, Bēnes, Bērzes, Bikstu, Dobeles, Īles, Jaunbērzes, Krimūnu, Lielaucē, Naudītes, Penkules, Ukru, Vītiņu, Vecauces, Zebrenes un Tērvetes - ar iedzīvotāju skaitu tajos no 330 līdz 3030. Iedzīvotāju blīvums Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā vidēji 19,1 cilv/km².

Dobeles lauku partnerības teritorijā ir negatīva demogrāfiskā tendence – iedzīvotāju skaits samazinās ilgtermiņā, tā atbilst kopējām Zemgales un Latvijas tendencēm.

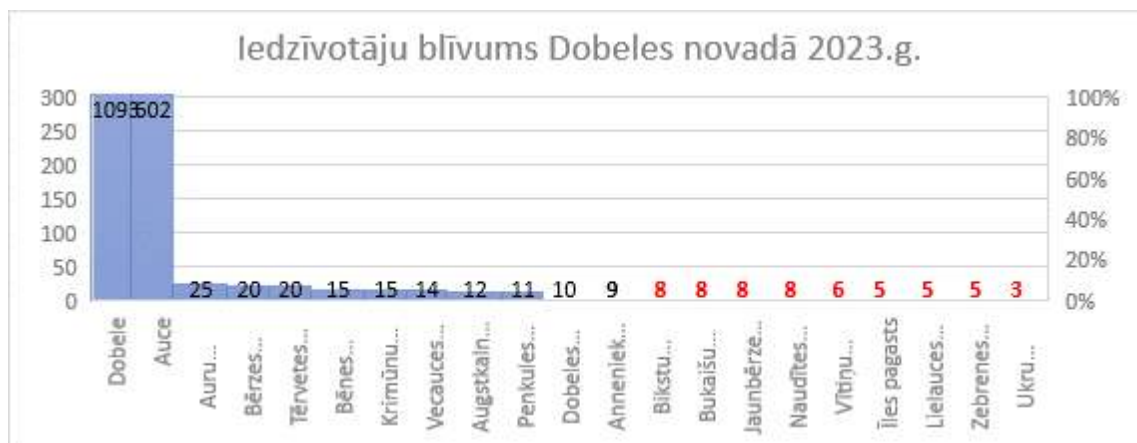

Attēls Nr.5 Iedzīvotāju skaita izmaiņas Dobeles novadā CPS dati.

Attēls Nr.6. Iedzīvotāju skaita izmaiņas pa vecuma grupām Dobeles novadā CPS dati.

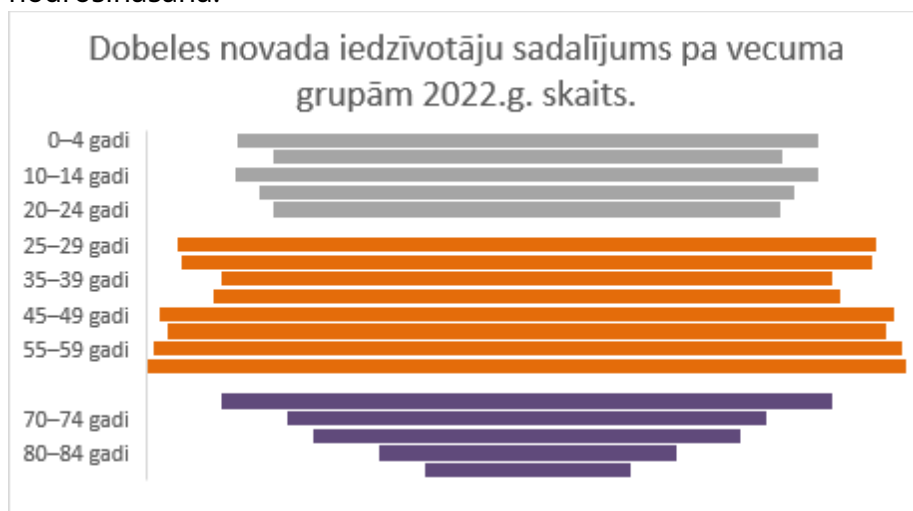
Galvenais negatīvo demogrāfisko rādītāju (attēls nr.5) iemesls ir negatīvais migrācijas saldo, otrs – negatīvais dabiskais pieaugums (attēls nr.6). Vidējais dabiskais pieaugums laika posmā kopš 2000.gada līdz 2022.gadam Dobeles lauku partnerības teritorijā kopā bija -147, bet migrācijas saldo bija -438. Visnegatīvākais migrācijas saldo rādītājs pēdējo 20 gadu laikā bija reģistrēts 2010.gadā, kad kopā Auces, Dobeles un Tērvetes novados tas sasniedza -900, kas ir vienāds ar aptuveni 3% no tā laika iedzīvotāju skaita šajā teritorijā. Galvenais iemesls tam bija globālā ekonomiskā krīze, kas sākās 2007. gadā. Pēc tam pakāpeniski šis rādītājs sāka uzlaboties, līdz pēdējos 3 gados migrācijas saldo uzlabojies līdz pat vidēji -248, kas ir pozitīva tendence. Dabiskais pieaugums kopš 2000. gada, ir konstanti negatīvs (robežās no -200 līdz -99). Analizējot Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju skaita izmaiņas, secināms, ka pēdējo 20 gadu laikā vidēji teritorijā sarūk par 586 iedzīvotājiem gadā. Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas demogrāfiskā tendence – sarūkošs iedzīvotāju skaits, ir tipiska un atbilstoša kopējai Latvijas un Zemgales kā sarūkoša reģiona tendencei. Šī tendence jāņem vērā, īstenojot viedas sarūkšanas pieeju un stimulējot vietējās ekonomiskas ilgtspējīgu izaugsmi, lai sekmētu uzņēmējdarbības vides izaugsmi un apdzīvotu vietu pievilcību.

Attēls Nr.7 Iedzīvotāju blīvums Dobeles lauku partnerības teritorijā.

Samazinoties iedzīvotāju skaitam būtiski samazinājies arī iedzīvotāju blīvums pagastos, ļoti zems iedzīvotāju blīvums ir Bikstu, Bukaišu, Jaunbērzē, Naudītes, Vītiņu, Īles, Lielaucē, Zebrenes un Ukru pagastos, ja vidējais Dobeles novada iedzīvotāju blīvums ir 18 cil.k./m², tad šajos pagastos ir zem 8 cil.k./m². Lai samazinātu iedzīvotāju aizbraukšanu, jānodrošina kvalitatīva dzīves vide, pieejamība pakalpojumiem, infrastruktūrai, kā arī jāsekmē iedzīvotāju iesaistišanās sabiedriskajās aktivitātēs. Iepriekšējā plānošanas periodā nav saņemts neviens projekts sabiedrisko aktivitāšu veidošanai no Ukru, Zebrenes, Īles, Vītiņu, Naudītes, Bikstu pagastiem.

Viens no būtiskākajiem teritorijas attīstību ietekmējošiem rādītājiem ir demogrāfiskā slodze. Analizējot demogrāfiskās slodzes līmeni, secinājām, ka tam kops 2011.gada ir pakāpeniska tendence pieaugt. Vidēji Dobeles lauku partnerības teritorijā demogrāfiskās slodzes rādītājs 2021.gadā bija 676, kas ir augstāks nekā vidējais rādītājs Latvijā – 643 un Zemgales reģionā – 634. Teritorijā samazinās pirmsdarbaspējas vecuma iedzīvotāju skaits, kas ir mūsu nākotnes potenciāls. Samazinās dzimstībā, un palielinās jauniešu migrācija, daļa jauniešu pēc izglītības iegūšana neatgriežas savā dzīves vietā novadā, bet dodas uz lielajiem attīstības centriem Rīgu, izbrauc uz ārzemēm. Liela daļa migrē uz ārzemēm, meklējot nodarbinātības iespējas. Kopumā teritorijai raksturīga pakāpeniska novecošanās, tādēļ tuvākajos gados arī lielāka uzmanība būs jāpievērš senioru atbalstam gan ilgākai iesaistei darba tirgū, gan atbilstošu pakalpojumu nodrošināšanā.

Attēls Nr.8. Iedzīvotāju skaita sadalījums pa vecuma grupām Dobeles novadā CPS dati.

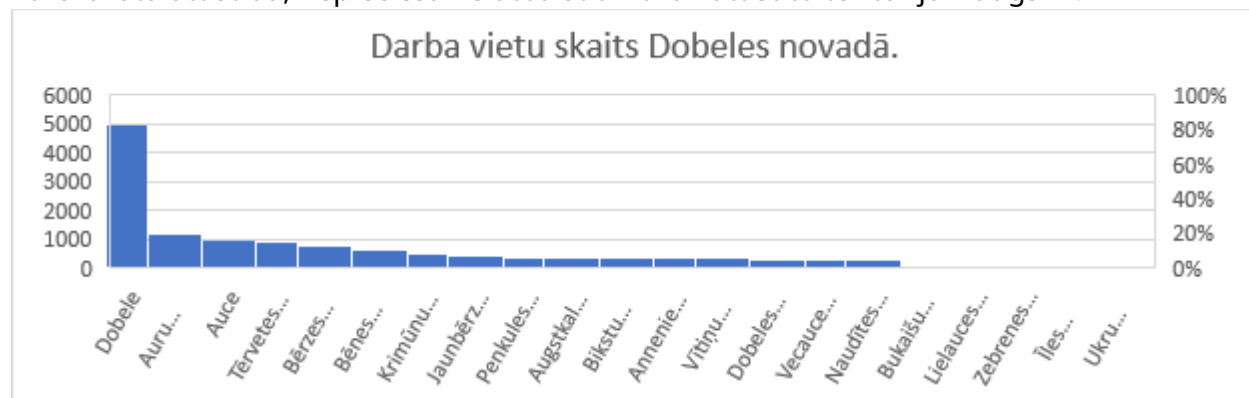
Iedzīvotāju vecuma struktūra (attēls Nr. 8) 2022.gadā norāda, ka nākotnē būtiski samazināsies darbaspējas vecuma iedzīvotāju skaits, jo bērnu, jauniešu skaits līdz 24 gadu vecumam ir samazinājies. Tas norāda, ka darbaspēka pieejamība būs ierobežota. Jāplāno efektīvas uz inovācijām, robotizāciju uzņēmējdarbības attīstību un jāveido dzīves vides kvalitāte, lai piesaistītu iedzīvotājus izvēlēties Dobeles lauku partnerības darbības teritoriju kā dzīves vietu.

Iedzīvotāji ir galvenais un svarīgākais teritorijas resurss, un svarīgākais uzdevums ir pēc iespējas samazināt iedzīvotāju skaita kritumu. Iedzīvotāju skaita saglabāšana ir lielākais izaicinājums un prioritāte stratēģijas ieviešanā, nepieciešams plānot aktivitātes, kas mudinātu iedzīvotājus nepamest savu dzīves vietu, īpaši jauniešus, un saglabāt tradicionālo dzīves veidu.

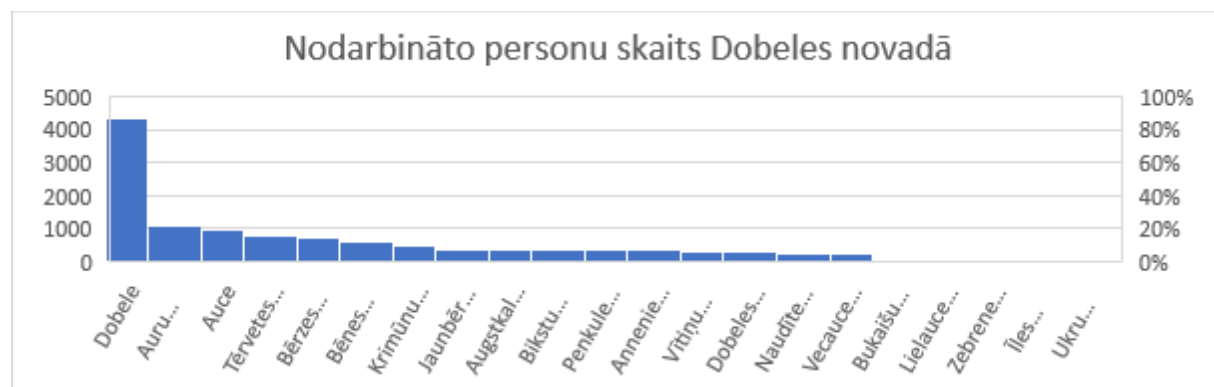
Ekonomiskie rādītāji (CSP dati). Dobeles lauku partnerības teritorijā galvenās uzņēmējdarbības nozares ir lauksaimniecība, pārtikas produktu pārstrāde, metālapstrāde, ķīmiskā rūpniecība, salīdzinoši daudz uzņēmumi darbojas skaistumkopšanas nozarē, auto remonta nozarē, sadzīves pakalpojumos, būvniecībā, tirdzniecībā, mežsaimniecībā. Ir potenciāls un resursi pārstrādes un tūrisma attīstībai. 2022. gada decembrī Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā reģistrēts 2181 aktīvs uzņēmums. Apskatot tirgus sektora ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaitu uz 1000 iedzīvotājiem 2020.gadā, secināms, ka to visvairāk ir Tērvetē (80), tam seko Dobele(69), kura rādītājs ir vienāds ar šo rādītāju Zemgales reģionā, pēdējā vietā ierindojas Aucē (61). Kopā Latvijā šis rādītājs sasniedz 90 uzņēmumus uz 1000 iedzīvotājiem. Šim skaitam ir tendence pieaugt, kas liecina par iedzīvotāju ekonomisko aktivitāti un vēlmi reģistrēt savu uzņēmējdarbību.

Savukārt Dobeles partnerības teritorijā ir liela daļa pagastu ar ļoti zemu ekonomisko aktivitāti un nodarbinātību, skatīt zemāk esošajos attēlos Nr. 9, 10, 11, 12 Nodarbinātība un darba vietu skaits viszemākais ir Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes, Vecauce, Dobeles un Vītiņu pagastos.

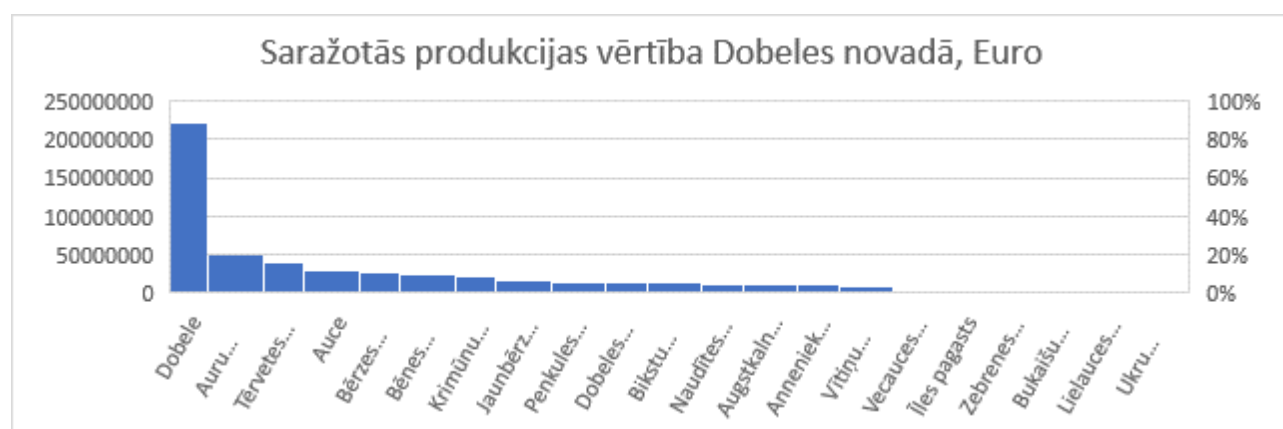
Tāpat arī vērtējot saražoto produkcijas vērtību un pievienoto vērtību euro pagastu griezumā, secinājām, ka salīdzinot ar pārējiem pagastiem Ukru, Lielaucē, Zebrenes, Īles, Vecauce, Vītiņu, Bukaišu pagastos tas ir ļoti zems. Pagājušajā plānošanas periodā no minētajiem pagastiem nav sniegti projekti uzņēmējdarbības atbalstam, izņemot, viens no Īles pagasta un viens no Vītiņu pagasta. Lai sekmētu Dobeles lauku partnerības līdzsvarotu attīstību, nepieciešams atbalstīt mazāk attīstīto teritoriju izaugsmi.

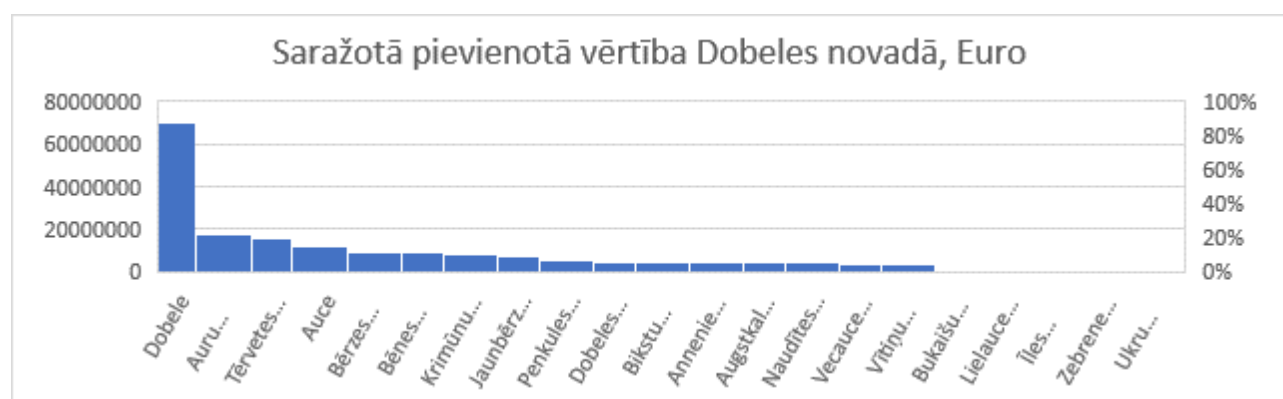
Attēls Nr.9.Iedzīvotāju skaita sadalījums pa vecuma grupām Dobeles novadā CPS dati.

Attēls Nr.10.Iedzīvotāju skaita sadalījums pa vecuma grupām Dobeles novadā CPS dati.

Attēls Nr.11.Iedzīvotāju skaita sadalījums pa vecuma grupām Dobeles novadā CPS dati.

Attēls Nr.12.Iedzīvotāju skaita sadalījums pa vecuma grupām Dobeles novadā CPS dati.

Visos pagastos aktīvi darbojas vietējās izcelsmes pārtikas ražotāji. Piemēram, Lielaucē pagastā SIA "Lielaucē klinģeris" (saldumi, tējas u.c.), Vītiņu pagasta zemnieku saimniecība "Imantas" (vistu olas), SIA "BEST BERRY" (irbeņu ogu audzēšana un pārstrāde), Krimūnu pagastā zemnieku saimniecība "Rūķīšu tēja", zemnieku saimniecība "Alkšņi" (bioloģiskie jēri), zemnieku saimniecība "Oši" (lazdu rieksti, augļi u.c.), Tērvetes

pagastā – SIA “Tērvetes maize”, Vīnogu dārzs, Alus darītava “Zoltners”, vīna ražošana “Tērvetes veltes u.c.”

Šobrīd teritorijā nav attīstīta uzņēmējdarbība, kas izmanto **aprites ekonomikas principus**. Ieviešot šos principus, celtos uzņēmumu konkurētspēja, efektivitāte. Arites ekonomika paredz esošo materiālu un produktu koplietošanu, iznomāšanu, atkārtotu izmantošanu, remontu, atjaunošanu un pārstrādi pēc iespējas ilgākā laika periodā. Tādējādi tiek pagarināts produktu aprites cikls, tas nozīmē līdz minimumam samazināt atkritumu apjomu. Kad pienāk kāda produkta lietošanas laika beigas, tā materiālus pēc iespējas jācenšas atgriezt ekonomikā. Tos var lietderīgi izmantot atkal un atkal, tādējādi radot papildu vērtību. Jāveicina uzņēmēju izpratne un jaunu, inovatīvu tehnoloģiju ieviešana, lai attīstītu aprites ekonomiku savā uzņēmējdarbībā.

Pakalpojumu nodrošinājuma ziņā Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā ir nevienmērīgs pārklājums (vairums sadzīves pakalpojumu koncentrēti lielākajās apdzīvotās vietās – Dobeles, Auce). Tāpēc iedzīvotāji norāda, ka tiem trūkst sadzīves un citu pakalpojumu pieejamība, un to kvalitāte ir neatbilstoša, īpaši lauku teritorijās. Piemēram, Auces iedzīvotājiem – pietrūkst sabiedriskās ēdināšanas vietas, veikali, sadzīves pakalpojumi, mazāk apdzīvotās vietās, sadzīves pakalpojumi, skaistumkopšanas pakalpojumi, kultūras un sporta pakalpojumi u.c. Trūkst arī automašīnu mazgāšanas servisi. Tā kā sadzīves pakalpojumu nodrošinājums lielā mērā atkarīgs no vietējās uzņēmējdarbības vides un iedzīvotāju uzņēmējspējām, ir jāveicina atbalsts pakalpojumu attīstībai un ieviešanai.

Izglītības, sociālie un veselības pakalpojumi nodrošināti lielākajās apdzīvotajās vietās Dobelē un Aucē, pārējā teritorijās pieejamība ir jāuzlabo. Visus nepieciešams uzlabot pakalpojumu kvalitāti.

Teritorijā nav attīstīta **sociālā uzņēmējdarbība**, ir reģistrēti tikai divi sociālie uzņēmumi, viens no tiem darbojas aktīvi “Sinoparks”, nodrošinot dažāda veida pakalpojumus Bēnes pagasta un apkārtējo pagastu iedzīvotājiem, piemēram ēdināšanas pakalpojumus. Sociālie uzņēmumi nodrošina preču ražošanu un pakalpojumu sniegšanu ar mērķi risināt kādu sociālu problēmu vai radīt labumu plašākai sabiedrībai, atsakoties no maksimālas peļņas gūšanas uzņēmējam personīgi, novērst vai mazināt nabadzību vai kādu citu sociālu problēmu (izglītībā, veselībā, piekļuve IT, vidē), nevis gūt pēc iespējas lielāku peļņu. Šādu uzņēmumu attīstība ir nepieciešama un atbalstāma īpaši lauku teritorijā, kur iedzīvotāju skaits ir zems un uzņēmumiem nav iespēja darboties ar lielu peļņu un tāpēc pakalpojumi netiek nodrošināti.

Iepriekšējā plānošanas periodā uzņēmējdarbības attīstībai realizēti 50 projekti, 11 projekti atrodas ieviešanā un 10 projekti vērtēšanā. Iedzīvotāji ir ieinteresēti attīstīt uzņēmējdarbību.

Iedzīvotāju aptaujā tika norādīts, ka nepieciešams sekmēt tūrisma attīstību, par ko nobalsoja 33 iedzīvotāji, ražošanas attīstību, par ko nobalsoja 27 iedzīvotāji, lauksaimniecības produktu pārstrādi, par ko nobalsoja 26 iedzīvotāji, ēdināšanas pakalpojumus par ko nobalsoja 17 iedzīvotāji.

Nodarbinātība. (Attēls Nr. 13, CSP dati, RAIM.gov.lv dati) 2022.gadā Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā kopā bija 18684 personas darbaspējas vecumā, no tiem 9741 vīrieši un 8943 sievietes. Vidējais 2022.gadā nodarbināto skaits pēc faktiskās darba (darbinieku skaits darba attiecībās, par kuriem maksā nodokļus darba devējs) vietas Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā– 9641. Savukārt pašnodarbināto fizisko personu skaits bija 776 personas.

Bezdarba līmenis pēdējo divu gadu laikā samazinājies no 8,6% 2020. gada augustā līdz 4,2% 2022. gada augustā. Šobrīd ir vērojams darbaspēka deficīts, īpaši trūkst kvalificēts darbaspēks.

Attēls Nr. 13 Dobeles novada pašvaldības portrets, Dati raim.gov.lv,.

Pilsoniskā aktivitāte un NVO. Ņemot vērā to, ka teritoriju attīstības faktors ir sabiedrības līdzdalība un pilsoniskās aktivitātes līmenis, svarīgi ilgtspējas līmenī vērtēt šo faktoru. Viens no pilsonisko aktivitāti raksturojošajiem rādītājiem ir iedzīvotāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās. Dobeles novada teritorijas balsstiesīgo iedzīvotāju aktivitāte vērtējama kā salīdzinoši zema, un pēdējo četru pašvaldību vēlēšanu griezumā tā bijusi ar lejupejošu tendenci.

Attēls Nr. 14. Balsstiesīgo aktivitāte pašvaldību vēlēšanās, CVK

2021.gada pašvaldību vēlēšanās kopējā Dobeles novada iedzīvotāju aktivitāte (attēls Nr.14) bija tikai 31,68% (kas ir līdzīga kopējai vēlēšanu aktivitātei Latvijā), kas ir būtiski kritusies, salīdzinot ar 2009.gadu, kad aktivitāte bija 45,95% teritorijā.

Uz 2021.gada sākumu Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā kopā bija reģistrētas aktīvas 284 sabiedriskās organizācijas, biedrības un nodibinājumi, par īpaši aktīvām sabiedriskajām organizācijām, kuras īsteno dažādas aktivitātes teritorijā var uzskatīt aptuveni 60. Nozīmīgs uzsvars teritorijas attīstībā nākotnē būtu liekams uz sabiedrības iesaisti un kopienu stiprināšanu visā teritorijā. Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā uzsākušas aktīvi darboties vietējo ciemu iniciatīvas grupas. Viena no aktīvākajām ir Lielaucē ciemata attīstības biedrība "Lielaucē attīstības biedrība", kas aktīvi iesaista iedzīvotājus ciemata sakārtošanā, kopīgās aktivitātēs, iesniedz kopīgus projektus. Krimūnu ciematā darbojas aktīvistu grupa, kas kopīgi organizē teritorijas sakopšanas jautājumus, sporta un kultūras pasākumus. Īles ciematā aktīvistu organizē kultūras pasākumus, teritorijas sakārtošanu, piedalās baznīcas atjaunošanā. Jaunbērzes ciematā ir aktīva vecāku iniciatīvas grupa, kas darbojas ar ciemata teritorijas sakārtošanu. Zebrenē aktīvo sieviešu grupa, kas organizē sporta, kultūras un izglītojošus pasākumus. Jāveicina šādu iniciatīvu grupu attīstība, veidošanās un darbība.

Lai atbalstītu jauniešu aktivitātes Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā darbojas Dobeles jaunatnes iniciatīvu un veselības centrs ar kuru sadarbībā darbojas jauniešu biedrība "Jauniešu izglītības un iniciatīvas centrs "Saspraude", biedrība "Dobeles jauniešu dome", Jauniešu māja. Aucē izveidota jauniešu biedrība "JM Jumis". Bet Dobeles novadā nav izveidota pastāvīga sistēma darbam ar jauniešiem, pašvaldībā nav jauniešu koordinators. Tāpēc nepieciešama jauniešu aktivizēšana un iesaistīšana sabiedriskajās aktivitātēs, ar iespēju realizēt projektus, motivēt iesaistīties un līdzdarboties, pašorganizēties.

Attīstības tendenču izvērtējums

Rādītājs	Tendence	Secinājumi
Iedzīvotāju skaits Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā: Datu avots - (CSP)	2017.g. 32641	Iedzīvotāju skaits teritorijā pastāvīgi samazinās, 2030. g. tiek prognozēts 23438,
Datu avots: www.csp.gov.lv	2018.g. 32020	t.i., par 5159 jeb 18% mazāk kā 2020. gada sākumā. Galvenie iemesli ir migrācijas pieaugums un dabiskā pieauguma samazinājums. Šī tendence jāņem vērā, īstenojot viedas sarukšanas pieeju un
	2019.g. 31458	
	2020.g. 30986	
	2021.g. 30543	
	2022.g. 30008	

		stimulējot ilgtspējīgu vietējo ekonomisko izaugsmi.
Iedzīvotāju skaits darba spējas vecumā Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā Datu avots: www.csp.gov.lv	2016.g. 12763 2018.g. 12343 2019.g. 12068 2020.g. 11893 2021.g. 11954 2022.g. 11724	Iedzīvotāju skaits darba spējas vecumā ir samērā stabils šobrīd, bet tā kā jauniešu skaits teritorijā samazinās, turpmāk pastāv risks, ka var samazināties darba spēka pieejamība.
Jauniešu skaits Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā 0-24.g.v. Datu avots: www.csp.gov.lv	2011.g. 6333 2017.g. 5466 2018.g. 5430 2019.g. 5333 2020.g. 5305 2021.g. 5260 2022.g. 5143 2023g. 5148	Jauniešu skaita svārstības teritorijā pēdējos gados ir vienmērīgas, tas norāda, ka ir potenciāls attīstībai. Bet skatoties ilgtermiņā kopējais jauniešu skaits ir būtiski samazinājies, kas nākotnē būtiski samazinās darbaspēka pieejamību un dzimstību. Jāveido speciāls atbalsts jauniešu iniciatīvu atbalstam, jaunu uzņēmumu veidošanai, lai ieinteresētu viņus palikt teritorijā.
Demogrāfiskā slodze Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā Datu avots: www.csp.gov.lv	2011.g. 581 2013.g. 585 2015.g. 609 2017.g. 623 2019.g. 656 2022.g. 676	Kopumā teritorijai raksturīga pakāpeniska novecošanās, tādēļ tuvākajos gados attīstības kontekstā lielāka uzmanība būtu jāpievērš senioru atbalstam. Nodrošinot kvalitatīvu darba vidi,

		jāstimulē seniori ilgāk palikt darba vidē, lai neradītu darbinieku trūkumu, jānodrošina atbilstoši pakalpojumi.
Aktīvo uzņēmumu skaits Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā Datu avots: www.lursoft.lv	2011.g. 1654 2013.g. 1650 2015.g. 1601 2017.g. 1482 2019.g. 1383 2022.g. 1293 2023.g. 1243	Aktīvo uzņēmumu skaits katru gadu nedaudz samazinās. Jāstimulē jaunu uzņēmumu veidošanās un jāatbalsta esošie izaugsmei.
Reģistrēto uzņēmumu skaits Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā Datu avots: www.lursoft.lv	2011.g. 136 2013.g. 104 2015.g. 111 2017.g. 93 2019.g. 113 2022.g. 82 2023.g. 43	Reģistrēto uzņēmumu skaits ir mainīgs - ir gan pieaugumi, gan kritumi, 2019.g. to ietekmēja COVID krīze. SVVA stratēģijai jāveicina jauno uzņēmumu veidošanās, pašnodarbināto reģistrācija.
Bezdarba līmenis Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā Datu avots: www.nva.gov.lv	2017.g. 8,4% 2018.g. 6,8 % 2019.g. 5,5 % 2020.g. 8.2% 2021.g. 6.3% 2022.g. 4.4%	Bezdarba līmenis turpina kristies, šobrīd jau ir vērojams darbaspēka trūkums. Jāveicina labi apmaksātu darba vietu radīšana, viedi uzņēmumi, tehnoloģiju attīstība.
Darba spēka izglītības līmenis Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā 2019.g. Datu avots: www.csp.gov.lv , Dobeles novada attīstības programma 2021-2027.g.	Iedzīvotāji ar augstāko izglītību 34% Iedzīvotāji ar Arodskolas, vispārīgo vai profesionālo vidējo izglītību 22% Iedzīvotāji ar pamatskolas	Lielākā daļa darbaspējas vecuma iedzīvotāju ir ar pamatskolas izglītību, tas nozīmē, ka nav spējīgi veikt augstu kvalificētu darbu. Maz darbinieku ir ar arodizglītību vai profesionālo izglītību, tas nozīmē, ka trūkst kvalificētākie

	izglītību 38% Iedzīvotāji bez izglītības 6%	darbinieki. Jāveicina darbinieku izglītošanās un kvalifikācijas celšana.
Migrācijas saldo Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā Datu avots: www.csp.gov.lv	2010.g. -900 2011.g. -264 2012.g. -349 2013.g. -624 2015.g. -394 2016.g. -563 2017.g. - 258 2019.g. -241 2022.g. - 438	Migrācijas saldo bija ļoti pozitīva tendence, bet 2022.g. tas atkal ir būtiski palielinājies, to noteikti ietekmē lielā inflācija un dzīves līmeņa pasliktināšanās. Līdz ar to jāveicina dzīves kvalitātes celšana un labi apmaksātu darba vietu izveidošana.
Naktsmītnes Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā https://www.dobele.lv/lv/media/8448/download?attachment	Ir pieejamas 38 naktsmītnes, 23 ēdināšanas vietas.	Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā naktsmītnes nav pietiekamā daudzumā, ir zemas kvalitātes. Teritorijā nav pieejamas 5 un 4 zvaigžņu atpūtas vietas. Lielā daļā no esošajām nepieciešami uzlabojumi un kvalitātes celšana.
Kultūra Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā https://www.dobele.lv/lv/media/8448/download?attachment	14 kultūras centri, 37 bibliotēkas, 76 amatiermāksl as kolektīvi, 7 muzeji, 36 kultūrvēsturisk as vietas	Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā ir daudz kultūras objektu, daudz aktīvo kolektīvu. Nepieciešams atbalsts to stiprināšanai, tērpu un aprīkojuma iegādei.
Populārākie tūrisma objekti Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā https://www.dobele.lv/lv/media/8448/download?attachment	Vecauces pils, Pokaiņu mežs, Dobeles Livonijas ordeņa pilsdrupas, Dobeles	Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā atrodas daudz izcilu gala mērķu tūristiem. Nepieciešama papildinošā servisa

	ceriņu dārzs, Latvijas valsts mežu "Dabas parks Tērvetē", Annas Brigaderes muzejs "Sprīdīši" u.c.	attīstība, naktsmītnes, sadarbības veidošana starp pakalpojumu sniedzējiem.
Reģistrēto nevalstisko organizāciju skaits Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā https://www.dobele.lv/lv/media/8448/download?attachment	2021.g. 284 organizācijas	Dobeles lauku partnerības darbības reģistrētas 284 biedrības, bet aktīvas no tām tikai 60. Tādēļ nozīmīgs uzsvars attīstībā nākotnē ir liekams uz sabiedrības iesaisti un kopienu stiprināšanu.

1.1.3. Vietējās rīcības grupas darbības teritorijas pamatojums

Biedrība "Dobeles rajona lauku partnerība" dibināta un darbojas no 2005.gada, šobrīd tajā darbojas 87 biedri.

Dobeles rajona lauku partnerības darbības mērķis

Dobeles rajona lauku partnerības darbības mērķis ir veicināt sabiedrības iniciatīvu un pilsonisko līdzdalību, sekmējot ilgtspējīgu lauku attīstību.

Dobeles lauku partnerības galvenie uzdevumi

- Sekmēt sabiedrības iniciatīvas, kas vērsta uz lauku teritorijas attīstību, dzīves kvalitātes celšanu, pakalpojumu pieejamības un kvalitātes uzlabošanas, vietējo iniciatīvas grupu un NVO stiprināšanu un attīstību, viedo ciemu attīstību.
- Sekmēt teritorijas uzņēmējdarbības attīstību, uzņēmumu konkurētspējas pieaugumu, jaunu uzņēmumu veidošanos. Ekonomikas izaugsmi un nodarbinātību.
- Izstrādāt SVVA stratēģiju ilgtspējīgai lauku attīstībai un nodrošināt to īstenošanu.
- Veidot interešu pārstāvniecību Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas attīstības jautājumu risināšanai dažādos līmeņos, institūcijās.

- Piesaistīt un koordinēt finanšu, materiālos un intelektuālos resursus Dobeles lauku partnerības mērķu sasniegšanai.
- Izglītēt un informēt iedzīvotājus par attīstības jautājumiem.

Attīstīt sadarbību ar valsts, pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem un citām institūcijām Latvijā un ārvalstīs, veicinot Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas attīstību. Dobeles lauku partnerības augstākā lēmēj institūcija ir **Biedru sapulce**, kas sastāv no visiem partnerības biedriem. Lauku sieviešu intereses partnerībā pārstāv Penkules biedrība Liepas, kā arī lielākā daļa partnerības biedru pārstāvju ir dalībnieki Latvijas lauku sieviešu asociācijā un tur aktīvi darbojas. Jauniešu intereses un iesaisti partnerības darbā nodrošina jauniešu biedrība „Saspraude”, lauksaimnieku intereses partnerībā nodrošina zemnieku saimniecības, kas ir partnerības biedri. Organizācijas veiksmīgai funkcionēšanai ir izveidota pārstāvju lēmēj institūcija **Padome** deviņu cilvēku sastāvā. Padome ir izveidota, ievērojot partnerības principu, kas paredz, ka no katra sektora: uzņēmējdarbība, valsts iestādes un pašvaldības, NVO, tiek ievēlēti ne vairāk kā 3 locekļi. Padome no sava vidus ir izvēlējusi priekšsēdētāju. Padomē tiek nodrošinātas un īstenotas arī jauniešu, lauku sieviešu un lauku uzņēmēju intereses. Šobrīd Dobeles ir nodrošināta pārstāvniecība no abām novada pilsētām un visiem novada pagastiem: Dobeles pilsēta -19 biedri, Auces pilsēta -8 biedri, Annenieku pagasts -1 biedrs, Augstkalnes pagasts - 3 biedri, Auru pagasts - 8 biedri, Bēnes pagasts - 3 biedri, Bērzes pagasts - 3 biedri, Bikstu pagasts - 2 biedri, Bukaišu pagasts - 2 biedri, Dobeles pagasts - 2 biedri, Īles pagasts - 2 biedri, Jaunbērzes pagasts - 3 biedri, Krimūnu pagasts - 5 biedri, Lielaucenes pagasts - 2 biedri, Naudītes pagasts - 3 biedri, Penkules pagasts - 7 biedri, Tērvetes pagasts - 12 biedri, Ukru pagasts - 1 biedrs, Vecauces pagasts - 1 biedrs, Vītiņu pagasts - 1 biedrs, Zebrenes pagasts - 1 biedrs.

Dobeles biedri pēc sadalījuma: Dobeles novada pašvaldība, 24 uzņēmēji, 37 nevalstiskās organizācijas, 25 privātpersonas.

Mērķa grupu pārstāvniecība Padomē:

Lauku sieviešu intereses – 1 pārstāvis

Jauniešu intereses – 1 pārstāvis

Uzņēmēju un lauksaimnieku intereses - 3 pārstāvji

Pašvaldību un teritorijas intereses - 3 pārstāvji

Biedrības padomē ir trīs novada pašvaldības pārstāvji (Dobeles, Auces un Tērvetes teritoriju pārstāvji), bet lēmumu pieņemšanas līmenī publisko interešu pārstāvjiem nav vairāk kā 49% balsstiesību

Dobeles lauku partnerība ir atvērta organizācija un pastāvīgi uzņem jaunus biedrus, kas vēlas iesaistīties teritorijas attīstības sekmēšanā un biedrības noteikto mērķu īstenošanā.

1.3. Teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums

Teritorijas stipro, vājo pušu, iespēju un draudu analīze veikta, pamatojoties uz iedzīvotāju un uzņēmēju vajadzībām, kas tika apzinātas organizētajās fokusgrupās un aptaujās.

Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība.				
IEKŠĒJIE FAKTORI	1.	STIPRĀS PUSES	Ko tas nozīmē?	Veicamās rīcības, lai izmantotu un saglabātu stiprās puses
	1.1.	Iedzīvotāji ir aktīvi, vēlas attīstīt un arī uzsākt uzņēmējdarbību, galvenās nozares par kurām ir visvairāk interesentu – ražošanas attīstībā, lauksaimniecības produktu pārstrādē, tūrisma attīstībā, ražošanas attīstībā, ēdināšanas pakalpojumu sniegšanā, sadzīves pakalpojumu sniegšanā u.c. (balstoties uz iedzīvotāju aptauju rezultātiem un semināriem).	Iedzīvotāji vēlas attīstīt savu uzņēmējdarbību, gan uzsākt jaunu uzņēmumu veidošanu. Iepriekšējā plānošanas periodā iesniegti 142 projekti uzņēmējdarbības attīstībai. Uzņēmējiem jau ir pieredze projektu īstenošanā.	Atbalstīt esošos uzņēmumus darbības stiprināšanai, atbalstīt jaunu uzņēmumu veidošanos, īpaši ražošanas un tūrisma nozarēs, nodrošinot konsultācijas un pieredzi, palīdzot veidot sadarbību savā starpā.
	1.2.	Dobeles darbības teritorijā attīstīta uzņēmējdarbības atbalsta vide – zīmols "Dobele dara", izglītības centrs, Lauku konsultants, Augļkopības un pārstrādes zinātnes institūts, Uzņēmējdarbības un izglītības centri Dobeļē un Aucē.	Ir iespēja sadarboties un saņemt konsultācijas, atbalstu, jaunu produktu izstrādes tehnoloģijas. inovatīvu produktu izstrādi.	Atbalstīt uzņēmējus ieviest jaunus inovatīvus produktus un metodes, nodrošināt informācijas pieejamību par šīm iespējām, izglītošanu. Organizēt seminārus, lai informētu uzņēmējus.
	1.3.	Aktīvi mazie uzņēmumi, kas nodarbojas ar mājražošanu, amatniecību,	Iepriekšējā periodā mazie uzņēmēji bija aktīvi projektu iesniegšanā un realizēšanā. Tika	Atbalstīt ražošanas attīstību, mājražotāju attīstību un jaunu veidošanos.

	kokapstrādi.	izveidoti jauni produkti un uzlaboti esošie.	
1.4.	Teritorijā ir pieejami bagātīgi un kopti lauksaimniecības zemju, mežu u.c. resursi, augstas kvalitātes lauksaimniecībā izmantojamās zemes	Dabas resursu dažādība nodrošina pamatu un resursus uzņēmējdarbības attīstībai un dažādošanai. Augstās kvalitātes lauksaimniecības zemes rada iespēju attīstīt lauksaimniecības produktu pārstrādi un lauksaimniecības pakalpojumu sniegšanu.	Atbalstīt uz vietējiem resursiem balstītu uzņēmējdarbību, jaunu produktu/pakalpojumu ražošanu un esošo pilnveidošanu, attīstīt pārtikas pārstrādi, nišu (unikālu) pārtikas un citu nozaru produktu ražošanu. Īpaši atbalstīt jaunus inovatīvus, unikālus produktus un pakalpojumus, kas būs konkurētspējīgi un nodrošinās eksporta iespējas.
1.5.	Teritorijā darbojas atpazīstami tūrisma apskates objekti – Tērvetes dabas parks, Dobeles pils, Vecauceles pils, Pokaiņu mežs, Ceriņu dārzs u.c., kā arī notiek atpazīstami kultūras pasākumi – Zemgaļu svētki, Ceriņu svētki, Ābulu svētki, Pils svētki utt., tas ir potenciāls tūrisma nozares attīstībai.	Esošie atpazīstamie tūrisma objekti un pasākumi ir pamats un virzītājspēks teritorijas tūrisma nozares attīstībai. Jaunajiem tūrisma objektiem vieglāk ir uzsākt savu darbību, iekļaujoties kopējos maršrutos ar nosauktajiem objektiem, kā arī iespēja attīstīt papildu pakalpojumu sniegšanu – ēdināšana, naktsmītnes, suvenīri.	Jāatbalsta esošie tūrisma objekti un uzņēmumi, jāuzlabo to kvalitāte un konkurētspēja. Jāatbalsta jaunu tūrisma objektu un pakalpojumu veidošana. Jāatbalsta modernu un inovatīvu produktu/pakalpojumu radīšana, digitalizācija. Jāveicina uzņēmumu attīstība, savstarpējā sadarbība tūrisma objektam papildinošo pakalpojumu sniegšanā – ēdināšana, naktsmītnes u.c. .
1.6.	Teritorija bagāta ar kultūrvēsturisko un dabas mantojumu, tradīcijām, kultūras iestādēm, tautas mākslas kolektīviem, amatniekiem.	Tas nodrošina iespējas un resursus tūrisma nozares attīstībai. Sakoptas rekreācijas vides nodrošināšanu vietējiem iedzīvotājiem, kultūrtelpas nodrošināšanu vietējiem iedzīvotājiem, tradīciju saglabāšanai, amatniecības attīstībai, prasmju nodošanai paaudzēs.	Jāatbalsta tūrisma nozares attīstība – tūrisma pakalpojumu attīstība un kvalitātes celšana, potenciālo un esošo tūrisma objektu infrastruktūras sakārtošana, popularizēšana. Jāveic kultūrvēsturisko un dabas objektu sakārtošana rekreācijas vajadzībām vietējiem iedzīvotājiem un iesaistīšanai tūrisma nozarē. Jānodrošina amatniecības un tradicionālo prasmju saglabāšana, atbalstot

			mākslas kolektīvu un amatnieku aprīkojuma un rekvizītu iegādi, tautas tērpu iegādi u.c..	
	Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.			
1.7.	Liela daļa Iedzīvotāju ir sabiedriski aktīvi, aktīvas NVO vēlas darboties un iesaistīties iniciatīvās, sniedz projektus.	Iedzīvotāji, NVO, kolektīvi, interešu grupas ir aktīvi iesaistījušās projektu gatavošanā un ieviešanā, tas veicinājis viņu aktivitāti un sadarbību. Izveidojušās jaunas interešu grupas, kas šobrīd aktīvi darbojas, esošajās iesaistījušies jauni dalībnieki. Iedzīvotāji ir iegādājušies aprīkojumu, tērpus, inventāru lai varētu sekmīgāk nodarboties ar savām interesēm, sportu, veselīgu dzīves veidu. Kultūras kolektīvi iegādājušies rekvizītus un tērpus. Iedzīvotāji var pilnvērtīgāk izmantot savu brīvo laiku un attīstīties. Ir iespēja veidot sabiedriski aktīvu un izglītotu sabiedrību.	Jāturpina atbalsts iedzīvotāju sabiedrisko aktivitāšu attīstībai un dažādošanai, nodrošinot iespēja iedzīvotājiem iesaistīties sabiedriskajās aktivitātes, iesaistīties interešu grupās sevis izglītošanā, veselīga dzīves veida ievērošanā, sportisku aktivitāšu veikšanā. Jāatbalsta viedo ciemu attīstība.	
1.8.	Iedzīvotājiem ir identitātes un vietas piederības sajūta, tradīciju zināšanas un izmantošana sadzīvē.	Iedzīvotāji ir lepni par savu identitāti - Zemgaļi, Dobeles novada iedzīvotāji, ir savas dzīves vietas patrioti un darbojas, lai to attīstītu, sakoptu, popularizētu. Ir cieņā tradīcijas, senie amati, rokdarbi, senās ēdienu	Jāatbalsta iedzīvotāju aktivitātes un interešu grupas, kas nodrošina kultūrvēsturisko vērtību un tradīciju saglabāšanu. Jāatbalsta jauniešu iniciatīvas kultūrvēsturisko aktivitāšu ieviešanā.	

		receptes. Jāveicina pieredzes un prasmju nodošana jauniešiem, lai saglabātu kultūrvēsturiskās vērtības, tradīcijas un piesaistīti viņus šai teritorijai.	
1.9.	Teritorija bagāta ar kultūrvēsturiskajiem un dabas objektiem, sakoptiem un pieejamiem publiskās ārtelpas objektiem, rekreācijas teritorijām. Augsta iedzīvotāju apmierinātība ar: 1) teritorijas attīstību kopumā, 2) izglītības pieejamību, 3) vides sakoptību un publisko ārtelpu (Dobeles novada iedzīvotāju aptauja)	Iedzīvotāji aptaujā izteica augstu novērtējumu un atzinību par jau sakārtotajiem un izveidotajiem objektiem, kas uzlabo dzīves vides kvalitāti, Bet pie vajadzībām nosauca nepieciešamību turpināt publiskās ārtelpas sakārtošanu. Kā galvenās nepieciešamās aktivitātes nosaucot – pastaigu un aktīvo taku ierīkošanu, bērnu un sporta laukumu ierīkošana.	Jāturpina vides sakārtošana un teritorijas attīstības sekmēšana Jāveic tālāka teritorijas publiskās ārtelpas labiekārtošana, veicinot kultūrvēsturisko objektu, dabas objektu, rekreācijas zonu un citu publisko teritoriju sakopšanu. Jāveido aktivitāšu un atpūtas takas apdzīvotās vietās.
1.10	Dobeles lauku partnerībā ir iesaistītas dažādas interesentu grupas, piemēram, lauksaimnieki, uzņēmēji, vietējā pašvaldība un nevalstiskās organizācijas.	Šīs grupas sadarbojas, lai veicinātu vietējo attīstību un veidotu labvēlīgu vidi sadarbībai un izaugsmei.	Turpināt visu grupu iesaisti Dobeles lauku partnerības darbā un pilnveidot esošo un uzlabot sadarbību.
2.	VĀJĀS PUSES	Ko tas nozīmē?	Veicamās rīcības, lai novērstu vājo pušu ietekmi
	Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība.		
2.1.	Nav pieejami resursi uzņēmējdarbības attīstībai, nav pietiekams finansējums, īpaši nav resursi jaunajiem uzņēmējiem	Uzņēmēji vēlas attīstīties, iegādājoties iekārtas, aprīkojumu uzlabojot tehnoloģijas, sakārtojot infrastruktūru un telpas, bet ir	Atbalstīt pamatlīdzekļu un aprīkojuma iegādi, telpu un infrastruktūras sakārtošanu. Savlaicīgi informēt un palīdzēt ar informāciju par ALTUM programmu, citām iespējamām atbalsta

	uzņēmējdarbības uzsākšanai, ļoti stingras un birokrātiskas banku prasības finansējuma piešķiršanai.	nepietiekams finansējums. Iedzīvotājiem nav uzkrājumu, aizdevumu saņemšanai ir ļoti sarežģīti nosacījumi. Nav zināšanu sarežģīto dokumentu aizpildīšanai.	programmām, krājaizdevumu sabiedrībām. Ieviest fiksētās summas maksājumu ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete" uzņēmējdarbības uzsākšanai.
2.2.	Uzņēmējiem (īpaši jaunajiem) trūkst aprīkojums, iekārtas, atbilstošas ražošanas telpas, jaunas tehnoloģijas konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstībai.	Uzņēmējiem nav pieejamas atbilstošas telpas ražošanas attīstībai, esošais aprīkojums ir nolietots, nepieciešams uzlabot esošās tehnoloģijas, ieviest inovācijas uzņēmumā, lai uzņēmumi būtu konkurētspējīgāki. Veicot aptauju par vajadzībām attīstībai un kopīgajos semināros uzņēmēji šo problēmu iezīmēja, ka vienu no svarīgākajām.	Atbalstīt aprīkojuma, iekārtu un tehnoloģiju iegādi, telpu piemērošanu un sakārtošanu uzņēmējdarbības veikšanai, energoefektivitātes celšanu. Sekmēt inovatīvu tehnoloģiju, iekārtu ieviešanu un iegādi. Ieviest kopprojekta sadarbībā uzņēmējiem ar pašvaldību, lai nodrošinātu atbilstošu infrastruktūru un telpas uzņēmējdarbības attīstībai.
2.3	Trūkst kvalificēts darba spēks	Kvalificētākie iedzīvotāji jau ir nodarbināti, vai aizbraukuši prom no teritorijas. Iedzīvotāji dodas prom no pašvaldības, lai nodrošinātu sev labi apmaksātas darba iespējas.	Atbalstīt uzņēmējus darbinieku apmācību veikšanai, kvalifikācijas celšanu. Atbalstīt inovatīvu uzņēmumu, produktu, tehnoloģiju attīstību, digitalizācija, robotizācija, lai uzņēmumi varētu nodrošinātu labi augsti apmaksātas darba vietas piesaistot darbiniekus. Jāveicina senioru un pirmspensijas darbinieku ilgāka iesaistīšana darba tirgū. Nodrošināt atbilstošus apstākļus darba vidē.
2.4.	Ekonomika pārsvarā balstīta uz noteiktām nozarēm – galvenokārt lauksaimniecību, kas var radīt neelastību ekonomiskajā attīstībā.	Pārsvarā novadā attīstīta ir lauksaimniecība un lielle uzņēmumi šajā nozarē, tas var radīt lejupeju visā novada	Jāveicina ekonomikas un uzņēmumu dažādošana, dažādu nozaru attīstība, ekonomikas stabilitātei.

		ekonomikā, ja šajā nozarē ir krīze.	
2.5.	Teritorijā nav pietiekama sadzīves un citu pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem, nepietiekama to kvalitāte. Darbojas maz pakalpojumu sniedzēju, pakalpojumi pieejami tikai lielākajās apdzīvotajās vietās, kvalitāte nav apmierinoša.	Liela daļa pakalpojumu koncentrējas Dobeles pilsētā, tāpēc lauku teritorijas nav pietiekami pieejami pakalpojumi iedzīvotājiem, nav atbilstoša pakalpojumu kvalitāte. Daļā lauku teritorijas pakalpojumu attīstība ir nerentabla, tāpēc būtu nepieciešama sociālo uzņēmumu iesaiste pakalpojumu nodrošināšanai. Šobrīd teritorijā ir reģistrēti tikai divi sociālie uzņēmumi.	Jāatbalsta dažādu pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem visā teritorijā, jāveicina to kvalitātes celšana. Jāveicina sociālās uzņēmējdarbības attīstība, lai sekmētu pakalpojumu nodrošināšanu vietās, kur tas nav rentabli.
2.6.	Jauniešiem grūti uzsākt uzņēmējdarbību.	Nav pieejams sākuma kapitāls uzņēmējdarbības uzsākšanai, trūkst pieredzes projektu sagatavošanā.	Jāatbalsta jauniešu informēšana, izglītošana, jāatbalsta iesaistīšanās uzņēmējdarbībā izmantojot vienkāršas finansēšanas programmas, jāattīsta mentorings.
2.7.	Uzņēmējiem trūkst produkcijas realizācijas vietas un iespējas.	Teritorijā trūkst labiekārtotu tirdzniecības vietu vietējiem ražotājiem, to minēja aptaujātie uzņēmēji. Tikai nedaudziem uzņēmējiem ir mājas lapas un interneta veikali.	Jāveido atbilstošas tirdzniecības vietas teritorijā, jāatbalsta interneta veikalu izveide un kopēju platformu izveide produkcijas realizācijai.
2.8.	Lielākajā daļā no teritorijā esošajām tūristu naktsmītnēm un tūrisma objektiem nav mūsdienām atbilstoša kvalitāte un saistošs piedāvājums. Izteikta sezonālitate pakalpojumu pieprasījumā un nodrošināšanā.	Teritorijā esošās tūristu naktsmītnes ir zemā kvalitātē un nepiedāvā mūsdienām atbilstošu servisu un pakalpojuma kvalitāti, pakalpojumi tiek piedāvāti ļoti sezonāli. Tāpēc ir maz nakšņojošo tūristu, tie izvēlas kvalitatīvākus pakalpojumus blakus	Jāatbalsta esošo tūrisma objektu un naktsmītnu kvalitātes celšana un infrastruktūras sakārtošana, energoefektivitāte, pieejamības uzlabošana, gan jaunu veidošanās. Jāatbalsta inovatīvu pakalpojumu/objektu attīstība, kas veicinātu tūristu piesaisti, teritorijas konkurētspējas celšanos.

		teritorijās. Arī daļa tūrisma objektu nepiedāvā konkurētspējīgu pakalpojumu/produktu, kas būtu interesants mūsdienu tūristiem (interaktīvas ekspozīcijas, digitālus produktus, modernu labiekārtotu, drošu, pieejamu infrastruktūru).	pakalpojumu sniegšanas sezonas pagarināšanu.
2.9.	Dobeles lauku partnerības teritorija nav attīstīta vienmērīgi, ir daļa teritorijas, kur ir ļoti zema ekonomiskā aktivitāte un nodarbinātības iespējas, tie ir Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes, Vecauces, Dobeles un Vītiņu pagasti. No šiem pagastiem netiek sniegti projekti uzņēmējdarbības attīstībai.	Pagastos ar zemu attīstītu ekonomiku iedzīvotājiem trūkst nodarbinātības iespējas, pagasti neattīstās, iedzīvotāji aizbrauc no šīm teritorijām.	Nepieciešams papildus atbalsts un stimuls, lai šajos pagastos - Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes, Vecauces, Dobeles un Vītiņu motivētu ieviest uzņēmējdarbības projektus un veicinātu ekonomikas un nodarbinātības attīstību.
	Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.		
2.10.	Nepietiekīga un nekvalitatīva publiskā infrastruktūra lauku teritorijās, nav pietiekami attīstīta atpūtas vietu un aktīvā dzīves veida infrastruktūra iedzīvotājiem, nav pieejamas gājēju taciņas, aktīvās takas, sporta infrastruktūra.	Iedzīvotāji nevar kvalitatīvi atpūsties, nodarboties ar sportu, veselīgu dzīves veidu un nodrošināt drošību pārvietojoties, līdz ar to nodrošināt sev dzīves kvalitāti.	Uzlabot kultūras, dabas un pašvaldību publiskās infrastruktūras kvalitāti, izveidot jaunu, kur tas nepieciešams. Veidot celiņus, taciņas drošai kustībai. Jāstiprina esošie objekti un uzņēmumi, jāuzlabo to kvalitāte. Jāveicina aktīvās atpūtas iespēju infrastruktūras sakārtošana. Jāturpina publiskās ārtelpas objektu sakārtošana.
2.11	Nav pietiekama iedzīvotāju iesaiste iniciatīvās un interešu grupās galvenokārt	Iedzīvotāji nevar nodrošināt sev dzīves kvalitāti, savu interešu attīstību un	Aktivizēt iedzīvotāju iesaisti sabiedriskajās aktivitātēs. Atbalstīt saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas,

		Bikstu, Bukaišu, Jaunbērzes, Naudītes, Vītiņu, Īles, Lielaucē, Zebrenes un Ukru pagastos NVO aktivitātēs un trūkst kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas iespējas, kvalitatīvu un pieejamu pakalpojumu..	iesaistīšanos kopējās iedzīvotāju aktivitāšu grupās.	atbalstīt interešu un kultūras grupas, iniciatīvas, iedzīvotāju izglītošanos, veselīga dzīves veida aktivitātes un aprīkojumu, pakalpojumu pieejamību. Papildus sekmēt Bikstu, Bukaišu, Jaunbērzes, Naudītes, Vītiņu, Īles, Lielaucē, Zebrenes un Ukru pagastu iedzīvotāju iesaistīšanos.
	2.12.	Nav pietiekami pieejami sociālie, veselības, rekreācijas, sporta pakalpojumi iedzīvotājiem, nepietiekama to kvalitāte. Nav nodrošināti kvalitatīvi mērķtiecīgi pakalpojumi senioriem.	Liela daļa pakalpojumu koncentrējas Dobeles pilsētā, tāpēc lauku teritorijas nav pietiekami pieejami pakalpojumi iedzīvotājiem, nav atbilstoša to kvalitāte. Nav pieejami atbilstoši pielāgoti pakalpojumi senioru vajadzībām.	Jāveicina visa veida pakalpojumu attīstība iedzīvotājiem (tai skaitā atbilstošus senioru vajadzībām) visā teritorijā, jāveicina to kvalitātes celšana. Jāveicina sociālās uzņēmējdarbības attīstība, lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību.
	2.13.	Trūkst iespējas jauniešu iniciatīvām, nepietiekama jauniešu iesaiste kopīgās aktivitātes, sabiedriskajās aktivitātēs.	Teritorijā ir nepietiekams atbalsts jauniešu iniciatīvām, Dobeles darbojas jauniešu atbalsta biedrības un pašpārvalde, pārējā teritorijā nav tieša atbalsta jauniešu iniciatīvām. Jaunieši nebija aktīvi pagājušajā periodā, neiesaistījās projektu aktivitātēs.	Jānodrošina atbalsts jauniešu iniciatīvām, jāiesaista jauniešus iniciatīvas un interešu grupās. Jāveic izglītošanas un jānodod pieredze par projektu gatavošanas iespējām, uzņēmējdarbības uzsākšanu, sadarbības prasmes uzlabošana.
	2.14.	Iedzīvotāju intereses trūkums par iesaistīšanos aktivitātēs.	Ir daļa iedzīvotāju, kas nekur neiesaistās, bet tikai kritizē visus.	Jāveic informēšanas pasākumi. Viedo ciemu attīstība, ciemu pašpārvalžu veidošanās, iniciatīvas un interešu grupu atbalstīšana.
	3.	Iespējas	Ko tas nozīmē?	Veicamās rīcības
		Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība.		
	3.1.	Ražošanas attīstība un jaunas veidošana visās	Attīstot esošos un uzņēmumus un	Atbalstīt uzņēmumu attīstību un jaunu uzņēmumu

		nozarēs.	sekmējot jaunu uzņēmumu izveidi, nodrošināsim darba vietas, ekonomikas izaugsmi teritorijā.	veidošanos, aprīkojuma, iekārtu, tehnoloģiju iegādi, telpu sakārtošanu.
	3.2.	Mājražošanas un mazās uzņēmējdarbības attīstības veicināšana.	Teritorijā, īpaši lauku teritorijās, aktīvi darbojas mazie uzņēmumi, kas nodrošina sev un ģimenei iztikas līdzekļus, nodrošina darba vietu. Atbastot mazos uzņēmējus stiprināsies ekonomiski aktīvā vide lauku teritorijā, saglabāsies ierastā kultūrvide un tradīcijas.	Atbalstīt mājražotāju attīstību, mazo uzņēmumu attīstību, jaunu veidošanos. Veidot vienkāršotas finansēšanas programmas. Palīdzēt ar pieredzi un zināšanām semināros.
	3.3.	Inovatīvu produktu/pakalpojumu attīstības un ieviešana	Lai nodrošinātu uzņēmēju konkurētspēju, veicinātu eksportspēju, kā arī jaunu produktu un pakalpojumu izveidošanos, jāveicina interese inovatīvu produktu ieviešanai. Teritorijā ir uzņēmējdarbības un zinātnes institūcijas, veicot sadarbību, izglītošanu un atbalstu jārada inovācijas.	Jāatbalsta inovatīvu pakalpojumu/produktu attīstības, jaunu tehnoloģiju ieviešana. Izglītošana un semināri par attīstības iespējām.
	3.4.	Tūrisma nozares attīstības veicināšana	Teritorijā atrodas resursi un potenciāls tūrisma nozares attīstībai – bagāts un atpazīstams kultūrvēsturiskais un dabas mantojums, tūrisma objekti, atpazīstami pasākumi. Darbojas sekmīgi tūrisma uzņēmēji un ir interese attīstīt jaunus uzņēmumus.	Atbalstīt tūrisma nozares attīstību, esošo uzņēmumu stiprināšanu un jaunu uzņēmumu veidošanos. Kvalitatīvu tūrisma pakalpojumu veidošanos. Esošo un jaunu tūrisma objektu attīstību.
	3.5.	Kvalitatīvu pakalpojumu attīstība	Teritorijas iedzīvotājiem, īpaši	Atbalstīt pakalpojumu attīstību un kvalitātes

		iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai	lauku teritorijā, nav pieejami vai nav atbilstošā kvalitāte sadzīves un citi (piem., ēdināšanas, veselības, sociālie, rekreācijas) pakalpojumi.	celšanu, jaunu pakalpojumu izveidošanu teritorijas iedzīvotājiem. Atbalstīt sociālās uzņēmējdarbības attīstību pakalpojumu veidošanā.	
	3.6.	Produkcijas realizācijas vietu izveide un attīstība	Uzņēmēji ir norādījuši, ka trūkst produkcijas realizācijas vietas, nav attīstītas kopējās platformas produkcijas realizācijai.	Atbalstīt vietējās produkcijas realizācijas vietu izveidi, interneta veikalu izveidi, kopēju platformu izveidi produkcijas popularizēšanai un realizācijai.	
	3.7.	Iedzīvotājiem trūkst kultūras pasākumu pieejamības, īpaši lauku teritorijās.	Lai stiprinātu vietējo iedzīvotāju aktivitāti, iesaisti un apmierinātību ar dzīves visiem, ļoti svarīgi atrast iespēju organizēt savus svētkus, tradīcijas, pašdarbības pasākumus. Nepieciešams atbalstīt vietējo svētku, festivālu, kultūras un sporta pasākumu norisi, vietējo tradīciju, teritorijas identitātes veicināšanas pasākumus.	Atbalstīt interešu grupu, kultūras kolektīvu rekvizītu iegādi – tērpus, instrumentus un citu nepieciešamo aprīkojumu iedzīvotāju aktīvai darbībai, brīvā laika pavadīšanai.	
	3.8.	Sadarbības un pieredzes apmaiņa vietējo zināšanu pārnesei, jaunu veidošanai	Teritorijā ir sekmīgi ieviesti projekti, uzņēmēji ir uzkrājuši pieredzi, tāpat darbojas uzņēmējdarbības atbalsta centri un zinātniskās institūcijas. Jāveicina kopīga sadarbība, semināri, pieredzes apmaiņas, lai dotu zināšanas jauniešiem uzņēmējiem.	Jāorganizē pieredzes apmaiņas, semināri, konsultācijas par attīstības iespējām, jauninājumiem.	
		Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.			
	3.9.	Jāmotivē iedzīvotāju iesaistīšanās sabiedriskajās aktivitātes, interešu	Lai nodrošinātu teritorijas attīstību, ir jānodrošina iedzīvotāju	Jāturpina atbalstīt visa veida sabiedriskās aktivitātes, biedrību iniciatīvas centru veidošanu, aprīkojumu un	

		grupās, kultūrvēsturiskā mantojuma un tradīciju saglabāšanā, jāveicina ciemu pašpārvalžu un viedo ciemu attīstība.	ieinteresētība un iesaiste sabiedriskajos procesos savā pagastā.	pamatlīdzekļu iegādi iniciatīvām un interešu grupām. Jāatbalsta iedzīvotāju izglītošanas un pieredzes apmaiņa.
	3.10.	Jānodrošina publiskās infrastruktūras uzlabošana un izveidošana visā teritorijā, lai visiem iedzīvotājiem būtu vienlīdzīga pieejamība tai.	Iedzīvotāji aptaujā kā vienu no svarīgākajām lietās atzīmē, ka vēlas sakārtotu publisko infrastruktūru sev apkārt. Šobrīd ir veikti uzlabojumi, bet tie ir nepietiekami un tie ir jāturpina.	Atbalstīt publiskās infrastruktūras un objektu sakārtošanu, jaunu izbūvi un attīstību.
	3.11.	Jauniešu motivēšana un iesaistīšana kopīgās iniciatīvās, sabiedriskajās aktivitātēs.	Jauniešu iesaistīšana kopīgās iniciatīvās, ieinteresēšana līdzdarboties ir viens no ļoti svarīgiem uzdevumiem. Jāmotivē jaunieši palikt laukos vai atgriezties, lai šeit strādātu un dzīvotu. Tāpēc ir svarīgi parādīt, ka ir iespējas un atbalsts attīstībai.	Jānodrošina atbalsts jauniešu aktivitātēm, iniciatīvām, ieviešot vienkāršoto izmaksu- fiksētās summas maksājumu "Jauniešu iniciatīvas". Jāveic jauniešu motivācija un izglītošana semināros, par projektu finansējuma iespējām un projektu sagatavošanu.
	3.12.	Iedzīvotāju aktivizēšana, ciemu pašpārvalžu un viedo ciemu attīstībai.	Pašvaldība nodrošina teritorijas pārvaldību, bet to var uzlabot un padarīt efektīvāku, iesaistoties iedzīvotājiem, kas labāk pārzina ciema problēmas un vajadzības.	Jāatbalsta iedzīvotāju un NVO aktivitātes, iniciatīvas grupu veidošana. Jāveic izglītošana, pieredzes apmaiņa, labās prakses pārņemšanu no citiem.
	3.13.	Sociālās uzņēmējdarbības attīstības veicināšana, lai nodrošinātu iedzīvotājiem pieejamākus pakalpojumus.	Teritorijā nav attīstība sociālā uzņēmējdarbība, bet tās attīstības varētu sekmēt jaunu pakalpojumu ieviešanas un pieejamības uzlabošanu iedzīvotājiem.	Jāatbalsta sociālā uzņēmējdarbības attīstība, jāizglīto un jāinformē uzņēmēji par iespējām, par to kas ir sociālā uzņēmējdarbība
	4.	DRAUDI	Ko tas nozīmē?	Rīcības, kas jādara, lai novērstu draudu ietekmi?

4.1.	Iedzīvotāju skaita samazināšanās Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā, demogrāfiskās slodzes pieaugums	Atbilstoši tendencei visā Latvijā samazinās iedzīvotāju skaits, iedzīvotāji dodas meklēt labāk apmaksātu darbu, labākus pakalpojumus.	Jāveido labi apmaksātas darba vietas iedzīvotāju piesaistei, jāveido kvalitatīva dzīves vide un pakalpojumi. Jāveicina teritorijas Vieda sarukšana, Sudraba ekonomikas attīstība.
4.2.	Aktīvo cilvēku aizbraukšana no teritorijas.	Iedzīvotāji, ja nesaņems kvalitatīvus pakalpojumus un labi atalgotu darbu, brauks tos meklēt citur.	Jānodrošina kvalitatīva dzīves vide un jāveicina nodarbinātība, nodrošināt iedzīvotājiem nepieciešamos pakalpojumus arī attālākajās teritorijās.
4.3.	Klimata pārmaiņas un ārkārtas situācijas kavē ekonomisko attīstību.	Ārkārtas situācijas, inflācija, ārkārtas laikapstākļi, karstums, sausums utt. būtiski kaitē uzņēmējdarbības attīstībai un drošībai.	Jāveic pasākumi lai mazinātu klimata un ārkārtas situāciju ietekmi – energoefektivitātes projektu ieviešana, aprites ekonomikas ieviešana. Veicināt alternatīvās enerģijas ražošanas attīstību.
4.4.	Uzņēmējdarbību traucē veikt bieži mainīgie likumdošanas akti	Tas rada augstu riska pakāpi uzsākot uzņēmējdarbību.	Jāaktivizē sabiedrība, īpaši uzņēmēji, līdzdalībai likumdošanas veidošanā, jāveic informēšana par aktualitātēm.

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas attīstības vajadzību noteikšana un potenciāla analīze ir būtiski svarīgas, lai izveidotu efektīvu un mērķtiecīgu attīstības stratēģiju, balstoties uz veikto situācijas izpēti, SVID analīzi, aptaujās un semināros definētajām iedzīvotāju, uzņēmēju un nevalstisko organizāciju vajadzībām, ir veikta vajadzību un potenciāla identificēšana.

Lauku vides centrā ir cilvēks, kas ir galvenais attīstības virzītājspēks. Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā iedzīvotāju skaits samazinās un noveco, lai samazinātu iedzīvotāju aizplūšanu no laukiem un lauku teritoriju degradēšanos, ir svarīgi uzlabot lauku dzīves vides kvalitāti tā, lai iedzīvotāji varētu nodrošināt savas sociālās un ekonomiskās aktivitātes pēc iespējas tuvāk dzīves vietai un redzētu nākotnē savu vietu lauku teritorijā. Nepieciešams nodrošināt pieejamību uzņēmējdarbības attīstībai vai labi apmaksātām darbavietām, kas ir vissvarīgākais faktors. Iedzīvotājiem ir nepieciešama dzīves kvalitāte – kvalitatīvu pakalpojumu pieejamība un sasniedzamība, rekreācijas un veselīga dzīves veida nodrošināšana, sakārtota vide, kultūras pieejamība, iespēja

darboties interešu grupās. Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā ir potenciāls visa veida uzņēmējdarbības attīstībai, īpaši lauksaimniecības produktu pārstrāde, mājražošana, tūrisma nozares attīstībai, citu kvalitatīvu pakalpojumu attīstībai. Rīgas tuvums uzlabo produkcijas realizācijas iespējas un tūristu piesaisti objektiem.

Teritorijas iedzīvotāji pagājušā plānošanas periodā ir bijuši aktīvi un realizējuši projektus gan publiskās teritorijas sakārtošanai, gan pakalpojumu attīstībai gan kultūras un interešu grupu darbībai, tā gūstot pieredzi kopīgu aktivitāšu veikšanā. Projektu realizēšana ir aktivizējusi vietējos iedzīvotājus vairāk sadarboties, kopīgi iesaistīties aktivitātēs. Ir jāturpina atbalsts iedzīvotāju aktivizēšanai, interešu grupu darbībai, publiskās teritorijas sakārtošanai. Papildus nepieciešams aktīvāk iesaistīt jauniešus kopīgās aktivitātes, izglītošanā. Galvenās veicamās aktivitātes mērķu sasniegšanai:

Ekonomikas attīstības jomā

- Attīstīt uz vietējiem resursiem balstītu uzņēmējdarbību.
- Atbalstīt ražošanas uzņēmumu attīstību un jaunu veidošanos visām nozarēs.
- Atbalstīt tūrisma nozares uzņēmumu attīstību un jaunu veidošanos.
- Veicināt sadarbību ar zinātnes institūcijām, uzņēmējdarbības centriem, lai veidotu jaunus un inovatīvus produktus/pakalpojumus ar eksporta iespējām. Organizēt seminārus, pieredzes apmaiņas, lai iegūtos zināšanas un pieredzi.
- Veicināt uzņēmēju savstarpēju sadarbību, mentoringu.
- Atbalstīt mājražotāju, mazo uzņēmumu un individuālo komersantu veidošanos un attīstību. Lai nodrošinātu nodarbinātības iespējas, pašnodarbinātību, uzņēmējdarbības attīstību.
- Atbalstīt uzņēmējus darbinieku apmācībai, kvalifikācijas celšanu, kapacitātes celšanai.
- Jāveicina jauninājumu ieviešana tehnoloģiju attīstība, digitalizācija, robotizācija, aprites ekonomikas elementi, tiešās piegādes ķēdes.
- Jāveicina tūrisma nozares attīstība, jāstiprina esošie objekti un jāveido jauni uzņēmumi, jāuzlabo to piedāvājuma kvalitāte un konkurētspēja, sezonālitate. Jāveic savstarpējā sadarbība un jāpiesaista sadarbības partneri papildinošo pakalpojumu sniegšanā.
- Nepieciešams attīstīt tūristu naktsmītnes, uzlabot to kvalitāti, tūrisma objektu sakārtošana, infrastruktūras un pieejamības uzlabošana.
- Jāveicina visa veida kvalitatīvu pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem, tai skaitā izglītības sociālie, veselības, sadzīves.
- Veicināt jauniešu uzņēmējdarbības attīstību un arī iesaisti darba tirgū.
- Jāveicina kultūrvēsturisko un dabas objektu sakopšana un iesaistīšana tūrisma nozarē.
- Jāveic pasākumi ietekmes uz vidi mazināšanai – aprites ekonomikas elementu ieviešana, energoefektivitātes celšana.

Dzīves vides un kvalitātes sakārtošanas jomā

- Publisko pakalpojumu pieejamība un kvalitātes uzlabošana.

- Jāveicina sadzīves, tai skaitā veselības un sociālo pakalpojumu attīstība iedzīvotājiem visā teritorijā, jāveicina to kvalitātes celšana. Sociālās uzņēmējdarbības attīstība pakalpojumu nodrošināšanai.
- Jāveicina kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanas pakalpojumu attīstība iedzīvotājiem, īpaši ievērtējot senioru vajadzības.
- Jāveicina aktīvās atpūtas iespēju infrastruktūras sakārtošana – aktīvās takas, pastaigu takas u.c..
- Jāveicina kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma saglabāšana, jāizveido jauna, kur tas nepieciešams, tradīciju kopšana un popularizēšana.
- Jāveicina kultūrvēsturisko un dabas objektu sakārtošana. Amatniecības un tradicionālo prasmju saglabāšana, nodošana paaudzēs.
- Jāuzlabo objektu pieejamības nodrošināšana.

Sabiedrisko aktivitāšu jomā

- Jāveicina iespēja iedzīvotājiem iesaistīties sabiedriskajās aktivitātes, kultūras, sporta, brīvā laika dažādošana, interešu grupu veidošanā, sevis izglītošanā, veselīga dzīves veida ievērošanā, sportisku aktivitāšu veikšanā. Jāveicina viedo ciemu attīstība.
- Pilnveidot saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, iedzīvotāju izglītošanos, sportisko aktivitāšu aktivizēšanu, kultūru. Nodrošināt izglītības iespējas.
- Nodrošināt Dobeles partnerībā ir iesaistītas dažādas interesentu grupu, tādas kā: lauksaimnieki, uzņēmēji, vietējā pašvaldība un nevalstiskās organizācijas, t aktīvu sadarbību.
- Jāveicina jauniešu iesaiste sabiedriskajās aktivitātes, jāveicina atbalsts jauniešu iniciatīvām, izglītošana un informēšana.
- Jāveic sabiedrības aktivizēšanas pasākumi, Viedo ciemu attīstība un veidošanās.
- Jāveic iedzīvotāju izglītošanas un pieredzes apmaiņas pasākumi.

1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

Dobeles lauku partnerība iepriekšējās SVVA stratēģijas 2015.-2022

.g. ieviešanas ietvaros sadarbībā ar kaimiņu partnerībām īstenoja divus starpteritoriālās sadarbības projektus. Ir uzkrāta pieredze projektu realizācijā un izveidota laba sadarbība ar citām partnerībām, īpaši kaimiņu partnerībām.

1. Starpteritoriālās sadarbības projekts **“Vietējo ražotāju konkurētspējas, sadarbības un atpazīstamības veicināšana”** (2017.-2019.) biedrība “Dobeles rajona lauku partnerība” darbojās kā sadarbības partneris kopā ar vadošo partneri lauku partnerību “Lielupe”, biedrību “Bauskas rajona lauku partnerība” un ar šo biedrību pārstāvēto novadu pašvaldībām - Jelgavas, Bauskas, Rundāles, Iecavas, Ozolnieku, Vecumnieku, Dobeles, Tērvetes, Auces novadiem. Tika organizēts Pasākumu- apmācību kopums vietējo ražotāju konkurētspējas, pieredzes un zināšanu celšanai par tēmām – mārketing, produktu ražošanas tehnoloģijas, iepakojums, tūrisma produktu pilnveidošana, viesmīlības nozare,

komunikācijas prasmes, radošums, inovāciju veidošana. Projektā iesaistītie mājražotāji un tūrisma speciālisti piedalījās kopīgās mārketinga aktivitātēs, vietējo produktu popularizēšanā un atpazīstamības veicināšanā – uzņēmumu reklāmas stendu izveidē un vietējo pārtikas ražotāju bukletu izveidē, 3 jaunu tūrisma maršrutu sagatavošanā – Zemgales saimnieces aicina ciemos, Zemgales saimnieki aicina ciemos, Izzini kā top!, 12 pieredzes apmaiņas pasākumos, kur iepazinās ar 60 saimniecībām, 3 kopīgu pasākumu/tirdziņu organizēšanā un pārtikas amatnieku festivāla organizēšanā un norisē Jelgavas novadā.

Projekta ietvaros iesaistītie uzņēmēji guva lieliskas zināšanas savas uzņēmējdarbības attīstīšanai, savas produkcijas reklāmas iespējas. Tika sekmēta uzņēmējdarbības vides attīstība un jaunu produktu izveidošanās. Tika izveidota ciešāka sadarbība starp projektā iesaistītajām pašvaldībām.

Starpteritoriālās sadarbības projekts **“Inženierzinātņu apguves popularizēšana reģiona ilgtspējīgas ekonomiskās attīstības veicināšanai”** (2019.-2022.) biedrība “Dobeles rajona lauku partnerība” darbojās kā sadarbības partneris kopā ar vadošo partneri Saldus rajona attīstības biedrību, biedrību “Laukiem un Jūrai”(Engures un Tukuma novadi, Jūrmalas pilsēta), Kandavas partnerību (Kandavas, Jaunpils un Tukuma novadi), biedrību “Darīsim paši” (Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadi) un SIA “SCHWENK Latvija”. Projektā tika organizēti semināri eksakto priekšmetu skolotājiem un “Jauno zinātnieku skola” skolēniem. Projekta mērķis bija - veicināt zinošu un motivētu jauno speciālistu un uzņēmēju pienesumu darba tirgū eksaktajās un tehniskajās nozarēs, tādējādi stiprinot teritoriju ekonomisko attīstību. Projekta ietvaros tika organizēti trīs semināri/nodarbības eksakto priekšmetu skolotājiem no visā projekta teritorijā, Jauno zinātnieku skola, gan skolotāji, gan skolēni četru gadu garumā papildu skolu mācību programmām apguva zināšanas un praktiskās iemaņas, kuras tika nodotas kolēģiem un citiem skolēniem. Tika organizēts pasākums Zinātnes diena. Projektā tika iesaistīti Dobeles valsts ģimnāzijas audzēkņi un skolotāji, kam bija iespēja iegūt papildu zināšanas un pilnveidoties.

1.5.1. Sadarbības virzienu attīstība

Lai veicinātu Dobeles lauku partnerības SVVA stratēģijā noteikto mērķu sekmīgāku sasniegšanu, piedalīsimies un īstenosim gan starptautiskos, gan starpteritoriālos sadarbības projektus, nosakot sekojošus sadarbības virzienus:

Uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai:

1. Pieredze jaunu, inovatīvu un konkurētspējīgu produktu un pakalpojumu radīšanā, ieviešanā;
2. Ilgtspējīga dabas resursu izmantošana iedzīvotāju informēšana un izpratnes veidošana par aprites ekonomikas pamatprincipu ieviešanu.
3. Uzņēmēju sadarbības tīklu veidošana, sadarbības veidošana, klāsterošanās.

4. Pieredze kultūras un vēstures mantojuma saglabāšanā, tūrisma, amatniecības, kultūras aktivitāšu nodrošināšanā. Tradīciju saglabāšana un popularizēšana. Konkurētspējīga tūrisma attīstības sekmēšana, kopīgu maršrutu izstrāde, konkurētspējīgu produktu/ pakalpojumu radīšana.
5. Jauniešu iesaiste uzņēmējdarbībā, karjeras iespēju konsultēšanas pilnveidošana.
6. Sociālās uzņēmējdarbības attīstība.

Sabiedrības aktivizēšanai:

1. Viedo ciemu un ciemu pašpārvalžu attīstības veicināšana.
2. Sabiedrības aktivizēšana, iesaistīšana sabiedriskās aktivitātēs, īpaši jauniešu iesaistes metodes.
3. Kultūrvēsturiskā mantojuma un tradīciju kopšana un saglabāšana
4. Pakalpojumu veidošana iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanai dažādām mērķu grupām.
5. Inovatīvas, sabiedrības vajadzībām atbilstošas publiskās infrastruktūras izveide.

2. Stratēģiskā daļa

2.1. Vīzija un stratēģiskie mērķi

Dobeles lauku partnerības darbības teritorija 2027.gadā ir ekonomiski attīstīta konkurētspējīga teritorija ar apmierinātiem, aktīviem un izglītotiem iedzīvotājiem, saglabātu kultūras mantojumu un tradīcijām, kvalitatīvu un pieejamu infrastruktūru, pakalpojumiem un dzīves vidi ikvienam iedzīvotājam.

Cilvēki. Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā iedzīvotāji ir sabiedriski un ekonomiski aktīvi, izglītoti un zaļi domājoši, prasmīgi savā darbībā, zina un ciena tradīcijas, vēsturi un kultūru. Iedzīvotāju skaits Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā ir stabils, iedzīvotāji izvēlas to kā pievilcīgu dzīves un darba telpu, vietu attālinātam darbam.

Uzņēmējdarbība. Attīstīta uz vietējiem resursiem balstīta konkurētspējīga inovatīva uzņēmējdarbība tradicionālajās, gan jaunās, inovatīvās jomās. Tiek ražota produkciju ar augstu pievienoto vērtību, nodrošinātas augstu apmaksātas darba vietas. Tiek ieviesti digitālā transformācija un robotizācijas projekti. Efektīvi darbojas uzņēmējdarbības

atbalsta sistēma, darbojas uzņēmumu sadarbības tīkli. Tiek veikta resursu efektīva izmantošana, aprītes ekonomikas principu ieviešana. Teritorija izcils tūrisma gala mērķis un naktsmītnes, ēdināšanas pakalpojumi.

Dzīves vide. Sakopta un kvalitatīva publiskā ārtelpa un dzīves vide ir nodrošināta visiem teritorijas iedzīvotājiem. Iedzīvotājiem ir pieejami kvalitatīvi kultūras, veselības, sociālie, izglītības, rekreācijas un citi kvalitatīvai dzīvei nepieciešamie pakalpojumi. Ir nodrošināta optimāla pakalpojumu kvalitāte un sasniedzamība. Ir nodrošināta vietējās sabiedriskās dzīves dažādošana, kvalitatīva brīvā laika pavadīšana, interešu grupas. Iedzīvotājiem pieejami sakārtoti dabas un kultūras un tūrisma objekti.

Stratēģiskie mērķi:

M1 Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība.

Atbalstīt uz vietējiem resursiem balstītas konkurētspējīgas, inovatīvas uzņēmējdarbības attīstību Dobeles lauku partnerības teritorijā. Sekmēt jaunu, inovatīvu produktu un pakalpojumu radīšanu, esošo uzlabošanu, ražot produkciju ar augstu pievienoto vērtību, veidot labi apmaksātas darba vietas. Attīstīt teritorijā izcilus tūrisma gala mērķus un naktsmītnes, ēdināšanas pakalpojumus u.c. Veicināt produkcijas realizācijas vietu un jaunu veidu izveidi, kvalitatīvas darba vides radīšanu un darbinieku kapacitātes celšanu, uzņēmēju sadarbību, lai sekmētu teritorijas konkurētspēju un sociālekonomisko izaugsmi.

M2 Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.

Nodrošināt sakoptu un kvalitatīvu publisko ārtelpu un dzīves telpu visiem teritorijas iedzīvotājiem, nodrošinot kultūras, sociālo, izglītības, sporta, rekreācijas un citu kvalitatīvai dzīvei nepieciešamo pamatvērtību pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību. Veicināt vietējās sabiedriskās dzīves aktivitāti un dažādošanu, viedo ciemu attīstību, apmācību nodrošināšanu, kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, interešu klubu atbalstu, sakārtotus dabas un kultūras objektus, lai celtu vietas potenciālu un pievilcību, veidotu jaunu pakalpojumu un produktu piedāvājumu. Vides pieejamības uzlabošanas pasākumu veikšana. Stiprināt atbalstu jauniešu iniciatīvu veikšanu.

Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības virzieni

Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības nodrošināšanai nav izvirzīti atsevišķi stratēģiskie mērķi, tie ir paredzēti kā iespējamie risinājumi visās rīcībās atbilstoši jau noteiktajiem M1 un M2 mērķiem, kas paredz sadarbību, aktivitātes un kopīgu pieredzes apmaiņu, lai sekmētu šo mērķu sekmīgāku ieviešanu.

Nosakot šīs rīcības, tika izvērtēts ģeogrāfiskais izvietojums, kopīgie resursi, kopīgie izaicinājumi, attīstības virzieni. Sadarbības virzieni noteikti 1.5.1. sadaļā.

2.2. Sasniedzamie rezultāti

Nr. p. k.	Mērķis	Rezultātu rādītājs	Bāzes vērtība (gads)	2025. gads	2027. gads
M1	Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība. Ietver rīcības: 1. Rīcība. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, konkurētspējas celšanai. Lauku biļetes ieviešana.	Izveidoti jauni produkti/pakalpojumi, uzlaboti esošie, tai skaitā lauku teritorijā	0 (2023.g.)	4	8
		Izveidotas jaunas darba vietas/ tai skaitā lauku teritorijā	0 (2023.g.)	3	8
		Izveidoti jauni uzņēmumi vai reģistrējušās pašnodarbinātās personas/ tai skaitā lauku teritorijā	0(2023.g.)	2	4
		Radītās inovācijas (jaunu produktu, pakalpojumu, procesu, biznesa modeļu vai metožu skaits) / tai skaitā lauku teritorijā	0(2023.g.)	4	6
		Atbalstīti uzņēmumi, kas ieviesuši energoefektivitātes vai aprites ekonomikas principus projekta ietvaros/ tai skaitā lauku apvidos.	0(2023.g.)	2	5
	2. Rīcība. Atbalsts konkurētspējīgu tūrisma produktu/pakalpojumu attīstībai un veidošanai. Starptautiskā un starpteritoriālā	Izveidoti jauni tūrisma objekti, produkti pakalpojumi, vai uzlaboti jau esošie/ tai skaitā lauku teritorijā	0(2023.g.)	4	8
		Veiktas starpteritoriālās un starpvalstu aktivitātes, ieviesti	0(2023.g.)	1	2

	sadarbība.	projekti			
M2	Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.	Uzlaboti vai izveidoti publiskās ārtelpas, infrastruktūras, dabas, kultūrvēsturiskie objekti, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti, padarot tos pieejamākus/ tai skaitā lauku teritorijā	0(2023.g.)	5/45	10/810
	Ietver sekojošas rīcības:				
	3.Rīcība. Publiskās ārtelpas, infrastruktūras attīstība un pieejamības uzlabošana, dabas, kultūrvēsturisko objektu attīstība	Aktīvo kopienu skaits lauku teritorijā	1 (2023.g.)	2	4
	4.Rīcība. Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai teritorijas iedzīvotājiem, kopienu iniciatīvas. Jauniešu iniciatīvas.	Ieviestas Iesaistīto jauniešu skaits, kas iegūst labumu no realizētās iniciatīvas / tai skaitā lauku teritorijā	0(2023.g.)	2/120	3/240
		Iedzīvotāju skaits, kas iesaistījies projektos sabiedriskās aktivitātes veicināšanai, interešu un iniciatīvas grupu aktivitātēs, kultūras kolektīvu atbalstam, piedalījies brīvā laika pavadīšanas iespēju pilnveidošanā, aktīvi līdzdarbojies un piedalījies sabiedriskajās aktivitātēs, interešu grupās / tai skaitā lauku teritorijā	0(2023.g.)	10/820	16/1260
		Apmācībās iesaistītie iedzīvotāji/tai skaitā lauku teritorijā	0(2023.g.)	2/10	3/12

		Veiktas starpteritoriālās un starpvalstu aktivitātes, ieviesti projekti	0(2023.g.)	1	2
	Starptautiskā un starpteritoriālā sadarbība.				

2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana

Dobeles lauku partnerības SVVA stratēģijā tiks identificēti un vērtēti inovatīvie risinājumi, jaunie produkti un par to piešķirti papildu vērtēšanas punkti.

M1 Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība ietvaros par inovāciju tiks uzskatīta:

Inovācija ir process, kurā jaunas zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas idejas, tiek ieviestas produktā, pakalpojumā vai infrastruktūrā. Inovācijas procesā rodas kvalitātes un efektivitātes uzlabojumi darba organizācijā, tiek pielietotas jaunas metodes, tehnoloģijas, jauna veida piegādātāju un patērētāju attiecības, jaunas uzņēmējdarbības uzsākšanas vai arī sociālās atbalsta sistēmas, jauni pakalpojumi, jauna pakalpojumu kvalitāte u.tml. Inovācija ir jaunu ideju, produktu, procesu vai pakalpojumu ieviešana, kas nes ievērojamu vērtību paaugstināšanos un pozitīvas pārmaiņas. Tas ir radošs un pārmaiņas veicinošs process, kas noved pie jaunu un uzlabotu risinājumu radīšanas un ieviešanas. Inovācijai ir daudzpusīgs ieguldījums sabiedrības un ekonomikas attīstībā, jo tā veicina konkurētspēju, ekonomisko izaugsmi, ilgtspējību, sociālo progresu un uzlabo dzīves kvalitāti. Inovācija tiek uzskatīta par svarīgu dzinēj spēku tehnoloģiskām, ekonomiskām un sociālām pārmaiņām. Projekta rezultātā izveidotajai inovācijai jāatbilst vismaz vienam no šiem punktiem:

- **Produkta/pakalpojuma inovācijas** rezultātā tiek radīti jauni vai uzlaboti produkti, preces vai pakalpojumi. Produkta inovācija nozīmē būtiskus uzlabojumus produkta kvalitātē, tehniskajā specifikācijā, tehnoloģijā un materiālos, pastāvošajās programmatūrās, lietotājdraudzīgumu, radošumā vai citas funkcionālās īpašībās. Produkta inovācija ir process, kurā tiek izstrādāti un ieviesti jauni vai uzlaboti produkti, kas piedāvā jaunus vai uzlabotus labumu pakalpojumus, funkcijas, dizainu, tehnoloģijas vai citus inovatīvus elementus. Tas ir saistīts ar jaunu ideju, konceptu vai tehnoloģiju ieviešanu, lai radītu vērtību

klientiem un atšķirtos no esošiem produktiem tirgū. Tiek radīts jauns vai uzlabots produkts, pakalpojums, infrastruktūra, kas būtiski uzlabo iedzīvotāju dzīves kvalitāti, atbilstoši stratēģijā norādītajiem mērķiem. Projekta iesniedzējam ir jāapraksta un projekta iesniegumā jāpamato, kāpēc radītā prece, produkts, pakalpojums, infrastruktūra ir inovatīva. Projekta iesniedzējam ir jāapraksta un jāpamato ieviestā inovācija.

- **Procesa inovācija** ietver jaunas vai ievērojami uzlabotas ražošanas vai piegādes metodes. Procesa inovācija ir inovāciju veids, kas fokusējas uz jaunu vai uzlabotu procesu izveidi vai ieviešanu organizācijā. Tā attiecas uz pārmaiņām vai jauninājumiem, kas tiek ieviesti, lai uzlabotu darba procesus, procedūras, tehnoloģijas vai sistēmas, kas tiek izmantotas, lai ražotu precī vai sniegtu pakalpojumus. Procesa inovācija nozīmē izmaiņas tehnoloģijās, iekārtās vai programmatūrā. Uzlabojot vai radot jaunu pakalpojumu inovatīvs var būt pats pakalpojums, kas iepriekš nebija pieejams, bet arī pakalpojuma sniegšanas un saņemšanas veids. Projekta iesniedzējam ir jāapraksta un jāpamato ieviestā procesa inovācija.
- **Mārketinga inovācija** ietver jaunas mārketinga metodes, izmaiņu veikšanu ražojumu dizainā vai iepakojumā, produktu izplatīšanā. Mārketinga inovācija attiecas uz jaunu ideju, koncepta vai pieejas izmantošanu mārketinga jomā, lai uzlabotu produktu, pakalpojumu vai uzņēmuma mārketinga stratēģiju. Tas ietver jaunu produktu vai pakalpojumu attīstību, jaunu mārketinga kanālu izmantošanu, jaunu mārketinga kampaņu veidošanu, jaunu mērķauditorijas pievilināšanas veidu izmēģināšanu vai inovatīvu mārketinga tehnoloģiju un rīku izmantošanu. Mārketinga inovācijas mērķis ir piesaistīt un uzturēt klientu interesi, palielināt zīmola atpazīstamību un pārdotspēju, kā arī uzlabot konkurētspēju tirgū. Uzlabojot vai radot jaunu pakalpojumu ir nepieciešama iedzīvotāju informēšana, iesaistīšana, aktivizēšana. Var tikt izmantotas inovatīvas sabiedrības iesaistīšanas, aktivizēšanas, informēšanas metodes. Projekta iesniedzējam ir jāapraksta un jāpamato ieviestā inovācija.
- **Sociālā inovācija** ir jaunu ideju, produktu, pakalpojumu vai procesu izstrāde un izmantošana, kas nodrošina pozitīvas izmaiņas un risina sociālos un vides problēmas sabiedrībā. Tās mērķis ir radīt inovatīvas un ilgtspējīgas risinājumus, kas uzlabo dzīves kvalitāti, veicina sociālo labklājību un ilgtspējīgu attīstību. Sociālā inovācija ir vērsta uz sabiedrības vajadzībām un sociālajiem izaicinājumiem, tādām kā nabadzība, sociālā atstumtība, veselības aprūpe, izglītība, vides aizsardzība un citi sociāli un vides jautājumi. Tā ietver jaunu pieeju, sadarbību un līdzdalību, lai veicinātu pozitīvas pārmaiņas sabiedrībā.
- **Produkta vai pakalpojuma inovācija** vai inovatīvs risinājums stratēģijas ietvaros, par kuru piešķirts augstākais punktu skaits projektu vērtēšanā, ir uzskatāma par īstenotu tikai tad, kad tā ir nonākusi tirgū. Procesa, mārketinga un sociālā inovācija ir īstenota tikai tad, kad tā ir praktiski ieviesta un tiek lietota attiecīgajā organizācijā/teritorijā.

Projekti tiek vērtēti pēc sekojošiem kritērijiem:

Projekta ietvaros radītās inovācijas Dobeles lauku partnerības līmenī saskaņā ar SVVA stratēģijā noteikto definīciju		
Produkta, pakalpojuma inovācija	Projekta rezultātā tiek radīts jauns (inovatīvs) līdz šim Dobeles teritorijā nebijis produkts vai pakalpojums (produkta inovācija). Projekta iesniegumā pamato, kāpēc projekta ideja ir inovatīva (definīcija un apraksts SVVA stratēģijā).	Tiek piešķirti papildu punkti atbilstoši vērtēšanas kritērijiem 2
Procesa, mārketinga, sociālā inovācija	Projekta rezultātā tiek ieviesta līdz šim Dobeles lauku partnerības teritorijā nebijusi būtiski atšķirīga procesa, resursu, sociālā vai mārketinga inovācija (jauns, būtiski atšķirīgs tehnoloģiskais process vai metode produkta ražošanā vai pakalpojuma izveidē). Projekta iesniegumā pamato, kāpēc projekta ideja ir inovatīva (definīcija un apraksts SVVA stratēģijā).	Tiek piešķirti papildus punkti atbilstoši vērtēšanas kritērijiem 1
Projekts kopumā uzskatāms par inovatīvu, ja atbilst Vērtēšanas kritēriju metodikā noteiktajam un inovācijas vērtēšanas posmā ir ieguvis maksimālo punktu skaitu.		

3. Rīcības plāns

Rīcības plāns 2023.–2027. gadam Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plāna 2023.–2027. gadam intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana" (turpmāk – Stratēģiskā plāna intervence).

Nr. p. k.	Mērķis/rīcība	Stratēģiskā plāna intervences aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā intensitāte (%) atbalsta Apraksts tabulā 3.1.	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Iznākuma rādītāji
M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība.						
1.	M1./ 1.Rīcība. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai attīstībai, konkurētspējas celšanai. 1.1. Lauku biļetes ieviešana	„Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”	Līdz 100 000 būvniecībai Līdz 50 000 iekārtām Līdz 15 000* “Lauku biļete” projekti Līdz 8 000 mācībām darbinieku produktivitātes kāpināšanai 50 000 – starpteritoriālās vai starpvalstu	40% – pamata atbalsta intensitāte; 65% maksimāla atbalsta intensitāte: +5% inovācijas ieviešana +15% attīstīta ražošana +15 % energoefektivitāti veicinoši projekti +5% projekta investīcijas tiek ieviestas Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes,	Izsludināšana kārtās, kamēr pietiek finansējums.	Atbalstīti vismaz 12 projekti

			sadarbības projekti	Vecauces, Dobeles un Vītiņu pagastos (projekta realizācijas vieta). +25% projekta investīcijas izglītības, sociālās un veselības jomā, ka arī sociālās uzņēmējdarbības projektiem šajās jomās. +5% aprites ekonomikas principu ieviešana 65% Lauku biļetes projektiem 65% darbinieku produktivitātes kāpināšanas projekti 100% starptautiskiem vai starptautiskiem sadarbības projektiem		
2.	M1/ 2.Rīcība. Atbalsts konkurētspējīgu tūrisma produktu attīstībai un veidošanai.	„Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas”	Līdz 100 000 būvniecībai Līdz 50 000 iekārtām	40% – pamata atbalsta intensitāte; 65% maksimāla atbalsta intensitāte:	Izsludināšana kārtās, kamēr pietiek finansējums.	Atbalstīti vismaz 8 projekti

			50 000 – starpteritoriāli vai starpvalstu sadarbības projekti	+5% inovācijas ieviešana + 5% projekta investīcijas tiek ieviestas Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes, Vecauces, Dobeles un Vītiņu pagastos (projekta realizācijas vieta). +5% aprites ekonomikas principu ieviešana +20 % energoefektivitāti veicinoši projekti 65% darbinieku produktivitātes kāpināšanas projekti		
M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.						
3.	M2/ 3.Rīcība. Publiskās ārtelpas, infrastruktūras attīstība un pieejamības uzlabošana, dabas, kultūrvēsturisko objektu attīstība	„Kopienas spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas”	Līdz 80 000 pašvaldību infrastruktūras projekti; Līdz 50 000 pārējie projekti	70% – pamata atbalsta intensitāte 90% maksimāla atbalsta intensitāte: + 10% uz kopienas vajadzībās	8 Izsludināšana kārtās, kamēr pietiek finansējums.	Atbalstīti vismaz 10 projekti

			50 000 starpteritoriāli vai starpvalstu sadarbības projekti	- balstītas publiskās infrastrukturā izveide +20% viedo ciemu aktivitātes 100% starpteritoriāliem vai starptautiskiem sadarbības projektiem		
4.	M2/ 4.Rīcība. Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai teritorijas iedzīvotājiem, kopienu iniciatīvas 4.1. „Jauniešu iniciatīvas” projekti	„Kopienas spēcinošas un vietas attīstību sekmējošas iniciatīvas”	Līdz 20 000 6000** - „Jauniešu iniciatīvas” projekti 50 000 starpteritoriāli vai starptautiskie sadarbības projekti	70% - pamata atbalsta intensitāte 90% maksimāla atbalsta intensitāte: +20% viedo ciemu aktivitātes +20% uz kopienu vajadzībām vērstas aktivitātes + 20% iedzīvotāju apmācību projektiem +20% uzlabota pakalpojumu pieejamība Bikstu, Bukaišu, Jaunbērzes, Naudītes, Vītiņu, Īles, Lielaucē, Zebrenes un Ukru pagastu iedzīvotājiem. 100% - Jauniešu iniciatīvu	Kārtās 2024.g. 1.kārta 2025.g. 2.kārta 2026.g. 3.kārta 2027.g. 4.kārta Vai līdz tiks apgūts plānotais finansējums	Atbalstīti vismaz 12 projekti Atbalstītas vismaz 4 jauniešu iniciatīvas

				projektiem 100% starpteritoriāliem vai starptautiskiem sadarbības projektiem		
--	--	--	--	---	--	--

* Maksimālā atbalsta summa var mainīties atbilstoši metodikai "Fiksētās summas maksājums ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete" un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023.-2027.gadam"

** Maksimālā atbalsta summa var mainīties atbilstoši metodikai "Fiksētās summas maksājums "Jauniešu iniciatīva" un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023.-2027.gadam"

Rīcības plāns SVVA stratēģijas ieviešanai ietver 4 Rīcības, atbalsta intensitāti, projekta izmaksu maksimālo apjomu. Atbalsts tiek īstenots saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtību Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un sagatavošanu", kā arī ZM metodikām "Lauku biļete" un "Jauniešu iniciatīvas".

SVVA prioritāte M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība

Rīcība Nr.1 Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai attīstībai, konkurētspēju celšanai

Rīcības apraksts

Atbalstīt uz vietējiem resursiem balstītas konkurētspējīgas, inovatīvas uzņēmējdarbības attīstību Dobeles teritorijā. Sekmēt jaunu, inovatīvu produktu un pakalpojumu radīšanu, esošo uzlabošanu, ražot produkciju ar augstu pievienoto vērtību, lai veidotos apmaksātas darba vietas. Ieviest digitālo transformāciju un robotizāciju. Nodrošināt resursu efektīvu izmantošanu, atjaunojamās enerģijas ieviešanu. Veicināt produkcijas realizācijas vietu un jaunu veidu izveidi, kvalitatīvas darba vides radīšanu un darbinieku kapacitātes celšanu, uzņēmēju sadarbību, lai sekmētu teritorijas konkurētspēju un sociālekonomisko izaugsmi.

Iespējamie risinājumi:

- Atbalstīt produktu un pakalpojumu radīšanu, esošo produktu un pakalpojumu attīstību.
- Atbalstīt ražošanas uzņēmumu attīstību.
- Atbalstīt jaunu uzņēmumu veidošanos visās atbalstāmajās nozarēs.
- Atbalstīt inovatīvu uzņēmumu, produktu, tehnoloģiju attīstību, digitalizācija, robotizācija, lai nodrošinātu labi apmaksātas darba vietu veidošanos un konkurētspējas uzlabošanas.
- Atbalstīt mājražotāju un individuālo komersantu veidošanos un esošo attīstību.
- Atbalstīt darbinieku apmācības, produktivitātes kāpināšanai, kapacitātes celšanai.
- Radīt kvalitatīvu darba apstākļus darbiniekiem
- Atbalstīt jauniešu uzņēmējdarbības attīstību.
- Veidot tirdzniecības vietas, interneta veikalus, kopīgas platformas, kur realizēt vietējo produkciju
- Atbalstīt lauksaimniecības produktu pārstrādi
- Vietējās produkcijas atpazīstamības veidošana.
- Sadzīves pakalpojumu attīstība iedzīvotājiem visā teritorijā, to kvalitātes celšana.
- Izglītības, sociālo un veselības pakalpojumu attīstība.
- Sociālās uzņēmējdarbības attīstība.
- Aprites ekonomikas principu ieviešanā ražošanā un pakalpojumu sniegšanā
- starpvalstu un starpteritoriālā sadarbība

2.Rīcība. Atbalsts konkurētspējīgu tūrisma produktu attīstībai un veidošanai

Rīcības apraksts

Tūrisma nozares attīstības veicināšanai, jāstiprina esošie objekti un uzņēmumi, jāuzlabo kvalitāte un konkurētspēja. Jāveic savstarpējā sadarbība un jāpiesaista vietējie sadarbības partneri papildinošo pakalpojumu sniegšanā. Nepieciešams attīstīt naktsmītnes, uzlabot to

kvalitāti. Jāveicina arī tūrisma objektu sakārtošana, energoefektivitāte, pieejamības uzlabošana. Veicināt mārketinga pasākumus.

Iespējamie risinājumi:

- Atbalstīt jaunu tūrisma produktu un pakalpojumu veidošanos, esošo kvalitātes celšanu
- Atbalstīt jaunu un uzlabot esošo naktsmītņu kvalitāti
- Tūrisma pakalpojumu dažādošana un inovāciju ieviešana produktu konkurētspējas celšanai
- Uzlabot tūrisma objektu un naktsmītņu energoefektivitāti
- Aprites ekonomikas principu ieviešanā tūrisma pakalpojumu sniegšanā
- Sekmēt uzņēmumu savstarpējo sadarbību kopīgu pakalpojumu sniegšanai
- Atbalstīt mārketinga pasākumus tūrisma produktu popularizēšanai
- Kvalitatīvas darba vides radīšanu un darbinieku kapacitātes celšanu.
- Dobeles starpvalstu un starpteritoriālā sadarbība

SVVA prioritāte M2 Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana

Rīcība. Nr.3 Publiskās ārtelpas, infrastruktūras attīstība un pieejamības uzlabošana, dabas, kultūrvēsturisko objektu attīstība

Rīcības apraksts:

Nodrošināt sakoptu un kvalitatīvu publisko ārtelpu un dzīves telpu visiem teritorijas iedzīvotājiem, nodrošinot kultūras, sociālo, izglītības, sporta, rekreācijas un citu kvalitatīvai dzīvei nepieciešamo pamatvērtību pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību. Sakārtotus dabas un kultūras objektus, lai celtu vietas potenciālu un pievilcību, veidotu jaunu pakalpojumu un produktu piedāvājumu. Vides pieejamības uzlabošanas pasākumu veikšana

Iespējamie risinājumi:

- Publiskās infrastruktūras sakārtošana, pieejamības nodrošināšanā. Jāstiprina esošie objekti, jāuzlabo to kvalitāte un jāveido jauni.
- Uzlabot kultūras, sporta un dabas publiskās infrastruktūras kvalitāti, izveidot jaunu, kur tas nepieciešams. Veidot celiņus, taciņas, veloceliņus drošai kustībai.
- Jāveicina aktīvās atpūtas iespēju infrastruktūras sakārtošana.
- Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, kultūrvēsturisko objektu sakārtošana un pieejamības uzlabošana.
- Dabas objektu sakārtošana un pieejamības uzlabošana
- Publisku atpūtas vietu, peldvietu iekārtošana iedzīvotājiem
- Bērnu rotaļu laukumu uzlabošana un jaunu izveidošana.
- Ciematu teritoriju sakārtošana un apzaļumošana
- Dobeles starpvalstu un starpteritoriālā sadarbība

Rīcība Nr. 4. Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai teritorijas iedzīvotājiem, kopienu iniciatīvas

Rīcības apraksts

Veicināt vietējās sabiedriskās dzīves aktivitāti un dažādošanu visās jomās, tradīciju kopšanu un saglabāšanu, viedo ciemu attīstību, kopienu attīstību, apmācību nodrošināšanu, kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, interešu klubu darbību un aprīkošanu. Atbalstīt jauniešu iniciatīvu veikšanu.

Iespējamie risinājumi:

- Atbalstīt iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes, kultūras, sporta, brīvā laika dažādošanu, interešu grupu darbību, sevis izglītošanā, veselīga dzīves veida ievērošanā, sportisku aktivitāšu veikšanā, iegādājoties nepieciešamo aprīkojumu.
- Ieviest jaunus un uzlabot esošo pakalpojumu pieejamības uzlabošanai lauku teritorijās
- jāatbalsta viedo ciemu attīstība, aktivitātes
- Atbalstīt kvalitatīvu veselības, sociālo un brīvā laika pavadīšanas pakalpojumu attīstību senioriem, citām sociāli neaizsargātām grupām.
- Atbalstīt kvalitatīva brīvā laika pavadīšanas iespējas, iedzīvotāju izglītošanos, sportisko aktivitāšu aktivizēšanu, interešu klubu darbību, kultūru, iegādājoties nepieciešamo aprīkojumu.
- Nodrošināt izglītības iespējas.
- Atbalstīt jauniešu aktivitāti un jauniešu iniciatīvas.
- Atbalstīt sabiedrības aktivizēšanas pasākumus,
- Ieviest starpvalstu un starpteritoriālās sadarbības projektus

3.1. Kritēriju apraksts maksimālās atbalsta intensitātes noteikšanai

Lai nodrošinātu mērķtiecīgāku un ilgtspējīgāku Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas attīstību un investīciju ieguldījumi, atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām un situācijas analīzei, ir noteikti kritēriji papildu atbalsta intensitātes piesaistei projektiem. Katrai prioritātei un rīcībai ir noteikta diferencēti intensitātes piešķiršanas kritēriji.

M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība

1.Rīcība. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstībai, konkurētspēju celšanai, pamata atbalsta intensitāte ir 40%.

Par atbilstību kādam no papildu intensitātes kritērijiem (norādīti tabulā), projekti var saņemt atbalstu maksimāli līdz 65%, ja kritērijos noteiktā intensitātes summa ir lielāka, tik un tā tiek piemērota maksimālā intensitāte 65%.

Kritērijs/ horizontālā prioritāte	Mērķis/Pazīmes	Rezultāts	Intensitāt es palielinājums %
Inovācijas ieviešana	Radīts un ieviests jauns inovatīvs produkts vai pakalpojums Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā, tiks nodrošināta produkta/pakalpojuma konkurētspēja, kas veicinās uzņēmama ilgtspējīgu un turpmāku attīstību. Saskaņā ar inovācijas aprakstu 2.3.sadaļā.	Radīts jauns inovatīvs produkts, prece, pakalpojums, uzsākta ražošana, pakalpojumu sniegšana.	5 %
Ražošanas attīstība	Radīts jauns vai attīstīts esošs ražošanas uzņēmums, kas projekta ieviešanas rezultāta uzsācis produktu ražošanu. Kritērijs veicinās ražošanas uzņēmumu attīstību teritorijā.	Radīts vai attīstīts ražošanas uzņēmums	15 %
Energoefektivitātes projektu ieviešana	Uzlabota ražošanas/pakalpojumu sniegšanas objekta energoefektivitāte.	Uzlabota ražošanas objekta un pakalpojuma sniegšanas vietas energoefektivitāte.	15 %
Investīciju ieguldījums Dobeles lauku partnerības ekonomiski mazāk attīstītās teritorijās - Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes, Vecauces, Dobeles un Vītiņu pagastos (projekta realizācijas vieta).	Attīstība uzņēmējdarbība jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, kvalitatīvu darba apstākļu radīšana lauku teritorijā. Kritērijs veicinās ekonomikas attīstības veicināšanu nosauktajos pagastos, uzņēmumu attīstību un jaunu veidošanos.	Projekta investīcijas tiek ieguldītas Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes, Vecauces, Dobeles un Vītiņu pagastos, sekmējot to attīstību un ekonomisko aktivitāti.	5 %
Investīcijām pamatpakalpojums	Investīcijas pamatpakalpojumos - izglītības, sociālās vai veselības jomā un līdzīgās. Pakalpojuma nepieciešamība pamatota.	Radīts jauns vai uzlabots esošs pakalpojums, uzlabota pieejamība iedzīvotājiem.	25 %
Aprites ekonomikas	Otrreizējas izejvielu/atkritumu pārstrādes attīstība atkārtotai	Radīts jauns produkts/pakalpojums	5 %

principu ieviešana	izmantošanai. Projekts veicinās zaļās ekonomikas mērķu sasniegšanu, atkritumu daudzumu samazināšanu.	s, ražošanas tehnoloģija ievērojot aprites ekonomikas principus	
Uzņēmējdarbības uzsākšanas atbilstoši metodikai Lauku biļete.	Projektiem, kas tiek ieviesti uzņēmējdarbības uzsākšanai, atbilstoši metodikai "Fiksētās summas maksājums ar budžeta projekta aprēķina metodi "Lauku biļete" un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023.-2027.gadam, tiek piemērota maksimālā intensitāte	Izveidots jauns uzņēmums	65 %.
Darbinieku apmācības, kvalifikācijas celšana	Projektiem, kas paredz darbinieku produktivitātes celšanu, apmācības, tiek piemērota maksimālā intensitāte	Apmācīti darbinieki, uzlabota darbinieku produktivitāte.	65 %.

2.Rīcība. Atbalsts konkurētspējīgu tūrisma produktu attīstībai un veidošanai, pamata atbalsta intensitāte ir 40%.

Par atbilstību kādam no papildu intensitātes kritērijiem (norādīti tabulā), projekti var saņemt atbalstu maksimāli līdz 65%, ja kritērijos noteiktā intensitātes summa ir lielāka, tik un tā tiek piemērota maksimālā intensitāte 65%.

Kritērijs/ horizontālā prioritāte	Mērķis/Pazīmes	Rezultāts	Intensitā tes palielināj ums %
Inovācijas ieviešana	Radīts un ieviests jauns inovatīvs tūrisma produkts vai pakalpojums, Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā, tiks nodrošināta produkta/pakalpojuma konkurētspēja, kas veicinās uzņēma ilgtspējīgu un turpmāku attīstību. Saskaņā ar	Radīts jauns inovatīvs tūrisma produkts, pakalpojums.	5 %

	inovācijas aprakstu 2.3.sadaļā.		
Investīciju ieguldījums Dobeles lauku partnerības ekonomiski mazāk attīstītās teritorijās - Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes, Vecauces, Dobeles un Vītiņu pagastos (projekta realizācijas vieta).	Attīstība tūrisma uzņēmējdarbība jaunu produktu un pakalpojumu radīšana, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai nosauktajos pagastos. Kritērijs veicinās ekonomikas attīstības veicināšanu lauku teritorijās, uzņēmumu attīstību un jaunu veidošanos.	Projekta investīcijas tiek ieguldītas Ukru, Īles, Zebrenes, Lielaucē, Bukaišu, Naudītes, Vecauces, Dobeles un Vītiņu pagastos, sekmējot to attīstību un ekonomisko aktivitāti.	5 %
Aprites ekonomikas principu ieviešana	Otrreizējas izejvielu/atkritumu pārstrādes attīstība atkārtotai izmantošanai. Projekts veicinās zaļās ekonomikas mērķu sasniegšanu, atkritumu daudzumu samazināšanu.	Uzņēmējdarbībā tiek ieviesti aprites ekonomikas principi	5 %
Energoefektivitātes projektu ieviešana	Uzlabota tūrisma mītnes, objekta energoefektivitāte.	Uzlabota pakalpojuma energoefektivitāte.	20 %
Darbinieku apmācības, kvalifikācijas celšana	Projektiem, kas paredz darbinieku produktivitātes celšanu, apmācības, tiek piemērota maksimālā intensitāte	Apmācīti darbinieki, uzlabota darbinieku produktivitāte.	65 %.

M2 Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana

3.Rīcība. Publiskās ārtelpas, infrastruktūras attīstība un pieejamības uzlabošana, dabas, kultūrvēsturisko objektu attīstība; pamata intensitāte ir 70%.

Par atbilstību kādam no papildu intensitātes kritērijiem var piešķirt maksimālo atbalsta intensitāti **90%** apmērā.

Kritērijs/ horizontālā prioritāte	Mērķis/Pazīmes	Rezultāts	Intensitātes palielinājums %
Uz kopienu vajadzībām balstītas	Projektā tiek izveidota vai uzlabota publiski pieejamā infrastruktūra, tās kvalitāte, pieejamība, uzlaboti	Tiek izveidota un uzlabota publiski	10%

publiskās ārtelpas infrastruktūra s pieejamības nodrošināšan a	publiski pieejamie kultūrvēsturiskie un dabas objekti lauku teritorijās. Par ko ir pamatota un pierādāma vietējo iedzīvotāju vajadzība – veikta aptauja, sapulces protokols u.c. dokumentēti (jāiesniedz) pierādījumi.	pieejamā infrastruktūra, tās kvalitāte, pieejamība lauku teritorijās	
Viedo ciemu iniciatīvas	Veicināta viedo ciemu veidošanās attīstības projektu ieviešana, atbilstoši vietējās kopienas vajadzībām un kopienas rīcības plānam, veiktajām aptaujām (jāiesniedz). Projekti veicinās iedzīvotāju sabiedrisko aktivitāti, iesaistīšanos ciemu attīstībā, tiks uzlabota ciemu pārvaldībā un attīstība.	Izveidoti un attīstīti viedie ciemi, uzlabota teritorijas pārvaldība	20%

4.Rīcība. Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai teritorijas iedzīvotājiem, kopienu iniciatīvas, pamata intensitāte ir 70%. Par atbilstību kādam no papildu intensitātes kritērijiem (norādīti tabulā), projekti var piešķirt atbalstu maksimāli līdz 90 %.

Kritērijs/ horizontālā prioritāte	Mērķis/Pazīmes	Rezultāts	Intensitātes palielinājums %
Viedo ciemu iniciatīvas	Veicināta viedo ciemu veidošanās attīstības projektu ieviešana atbilstoši vietējās kopienas vajadzībām un kopienas rīcības plānam, veiktajām aptaujām. Projekti veicinās iedzīvotāju sabiedrisko aktivitāti, iesaistīšanos ciemu attīstībā, tiks uzlabota ciemu pārvaldībā un attīstība.	Izveidoti un attīstīti viedie ciemi, uzlabota teritorijas pārvaldība	20%
Iedzīvotāju sabiedriskās aktivitātes, kas balstīti uz vietējo iedzīvotāju vajadzībām	Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas vietējo iedzīvotāju sabiedriskās dzīves aktivitātes un dažādošana, apmācību veikšana, kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, interešu klubu darbība. Par ko ir pamatota un pierādāma vietējo iedzīvotāju vajadzība – veikta aptauja, sapulces protokols u.c.	Uzlabotas un izveidotas sabiedriskās dzīves aktivitātes	20%

	dokumentēti (jāiesniedz) pierādījumi.		
Pakalpojumu pieejamības uzlabošanās Bikstu, Bukaišu, Jaunbērzes, Naudītes, Vītiņu, Īles, Lielaucē, Zebrenes un Ukru pagastu iedzīvotājiem.	Uzlabota pieejamība un kvalitāte pakalpojumiem iedzīvotājiem Bikstu, Bukaišu, Jaunbērzes, Naudītes, Vītiņu, Īles, Lielaucē, Zebrenes un Ukru pagastos., izveidots jauns pakalpojums vai uzlabots esošais.	Bikstu, Bukaišu, Jaunbērzes, Naudītes, Vītiņu, Īles, Lielaucē, Zebrenes un Ukru pagastu iedzīvotājiem.	10%
Iedzīvotāju izglītošanās un mācības	Dobeles lauku partnerības darbības teritorijas iedzīvotāju mūžizglītības nodrošināšana - izglītošana, mācību nodrošināšana. Projektu īsteno biedrība vai nodinājums, tiek apmācīti vismaz 10 dalībnieki.	Iesaistīti un apmācīti iedzīvotāji	20%
Atbalsts jauniešu iniciatīvām	Projekti, kas tiek ieviesti atbilstoši metodikai "Fiksētās summas maksājums "Jauniešu iniciatīva" un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023.-2027.gadam, kur ietvaros veiktas aktivitātes, kur tieši ir iesaistīti jaunieši vecumā no 14 - 25 gadiem, kas deklarēti Dobeles lauku partnerības darbības teritorijā. Atbilstoši situācijas analīzei iepriekšējā periodā netika pietiekoši nodrošināta jauniešu interese un iesaiste, tāpēc jāveic papildus atbalsta pasākumi jauniešu iesaistei.	Atbalstītas jauniešu aktivitātes, iesaistīti un izglītoti jaunieši	100%

Starpteritoriālās un starptautiskā sadarbība:

Starpteritoriāl	Dobeles lauku partnerība ieviesīs	Ieviesti	100%
-----------------	-----------------------------------	----------	------

o un starpvalstu sadarbības projektu ieviešana visos noteiktajos attīstības virzienos	starpteritoriālos un starptautiskos sadarbības projektus labākai stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai.	sadarbības projekti	
---	--	---------------------	--

3.2. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums

Dobeles lauku partnerība centīsies iesaistīties un meklēt papildu finansējumu SVVA stratēģijā paredzētu stratēģisko mērķu sasniegšanai un teritorijas izaugsmes un attīstības veicināšanā, jo ELFLA paredzētais finansējums ir nepietiekams visu identificēto aktivitāšu ieviešanai. Prioritātes finansējuma piesaistē būs bērnu un jauniešu iniciatīvu atbalstam, uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai, dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā, tautas tradīciju amatniecības prasmju popularizēšanā, iedzīvotāju izglītošanās un pieredzes apmaiņas nodrošināšanā. Jāīsteno sadarbība ar Dobeles novada pašvaldību, kas organizē grantu konkursu uzņēmējdarbības un biedrību aktivitāšu atbalstam, jācenšas sekmīgi piedalīties pārrobežu sadarbības projektos Interreg un Erasmus+ programmās.

4. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošana un novērtēšana

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām.

Dobeles lauku partnerībā galvenie sadarbības partneri ir partnerības biedri (87) – sabiedriskās organizācijas, uzņēmēji, privātpersonas, Dobeles pašvaldība, tās iestādes, biedrības Padome 9 cilvēku sastāvā, esošie un potenciālie projektu ieviesēji, Dobeles VRG iedzīvotāji, uzņēmēji, nevalstiskās organizācijas, saistītās valsts iestādes, Zemgales plānošanas reģions, mediji, kas veido informācijas tīklu un nodrošina informācijas nodošanu tālāk iedzīvotājiem.

Stratēģijas izstrādes posmā tika veikti sekojoši informēšanas pasākumi:

Laika posmā no 2022.gada oktobra līdz 2023.gada jūnijam tika organizētas uzņēmēju, iedzīvotāju informēšanas un vajadzību apzināšanas sanāksmes SVVA stratēģijas 2023.-2027.g. izstrādei Dobeles novada pagastos un pilsētā. Sanāksmju dalībnieki izteica

vērtējumus par iepriekšējās stratēģijas īstenošanu, kā arī tika apzinātas jaunas idejas un attīstības virzieni nākamajam plānošanas periodam. Papildus tika izveidoti plakāti, kur iedzīvotāji atzīmēja atbildes uz jautājumiem. Lai aptaujātu lielāku iedzīvotāju skaitu tika izveidotas arī 2 elektroniskās aptaujas (rezultāti pielikumā). Aptaujas kopumā aizpildīja 217 iedzīvotāji, 14 darba grupās piedalījās 134 dalībnieki (rezultāti pielikumā).

Dobeles lauku partnerība sabiedrības informēšanai izmanto šādus informācijas kanālus:

1. Izveidota mājas lapa www.dobelespartneriba.lv un sociālie tīkli "Facebook" kurā tiek nodrošināta informācija par aktualitātēm, stratēģiju, konkursiem un sasniegtajiem rezultātiem.
2. Notiek sadarbība ar laikrakstu "Zemgale" un pašvaldību ziņu lapām, kur tiek publicēti paziņojumi par projektu konkursiem un aktuālā informācija.
3. Dobeles lauku partnerībai ir izveidota aktuālo sadarbības partneru un interesentu e-pastu liste, uz kuru tiek nosūtīta aktuālā informācija.
4. Izveidota sadarbība ar Dobeles novada pašvaldību, Dobeles Pieaugušo izglītības un uzņēmējdarbības atbalsta centru sadarbība informācijas apmaiņā, iedzīvotāju informēšanā, izglītošanā.
5. Tiek rīkoti informatīvi semināri un darba grupas iedzīvotāju informēšanai, aptaujas.
6. Izveidota sadarbība ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Dobeles nodaļu, pašvaldību lauku konsultantiem, ar kuru palīdzību tiek izplatīta aktuālā informācija viņu informācijas tīklos lauku iedzīvotājiem.
7. Notiek sadarbība ar Latvijas Lauku sieviešu apvienību, tiek izstrādāti un realizēti kopēji projekti, īpaši aktīva darbība notiek Auces un Penkules nodaļās. Sadarbība turpināsies arī nākotnē izstrādājot kopīgos projektus un veicot aktivitātes.
8. Sadarbība ar Dobeles jauniešu biedrību "Saspraude", kopīgas aktivitātes, informēšana, iesaistīšana Dobeles lauku partnerības darbā.
9. Sadarbība ar uzņēmējiem tiekoties fokusgrupās pagastos.
10. Tiek rīkoti semināri un diskusijas par aktualitātēm, projektu konkursiem, interesentiem pieejamas arī individuālās konsultācijas.

Turpmākās aktivitātes sabiedrības un ieinteresēto pušu iesaistē SVVA stratēģijas mērķu sasniegšanai:

SVVA stratēģijas īstenošana, informējot un konsultējot par projektu uzsaukumiem, kritērijiem, īstenošanu un publicitātes nodrošināšanu, bet no Dobeles lauku partnerības aktīvas līdzdalības teritorijas attīstības procesu veicināšanai.

Kā prioritārie pasākumi iedzīvotāju iesaistē un informēšanā noteikti:

- Sadarbība un informācijas nodrošināšana dažādām ieinteresētajām pusēm;
- Pilnveidot iedzīvotāju informēšanas un iesaistīšanas aktivitātes;
- Veidot un organizēt informatīvus tematiskus seminārus uzņēmējiem zināšanu pilnveidošanai;

- Organizēt regulāras iedzīvotāju aptaujas vajadzību un apmierinātības noskaidrošanai;
- Organizēt pieredzes apmaiņas gan Latvijā, gan ārzemēs, jaunu ideju un pieeju izziņošanai un ieviešanai;
- informācijas, mācību nodrošināšana un pieredzes apmaiņas pasākumi potenciālajiem projektu iesniedzējiem;
- stiprināt vietējās sabiedrības iesaisti un sadarbību vietējās attīstības procesiem nozīmīgu jautājumu risināšanā;
- īstenot sadarbības projektus ar citām VRG gan Latvijas teritorijā, gan starptautiski, lai nodrošinātu pieredzes pārņemšanas un kopīgu aktivitāšu īstenošanu;
- rīkot publicitātes pasākumu, kas sniedz informāciju par vietējās rīcības grupas darbību un vietējās attīstības stratēģiju un popularizē to;
- veikt pētījumu par vietējās attīstības stratēģijas ieviešanu, īstenošanas rezultātiem, uzraudzību un novērtēšanu;
- atjaunot mājas lapu, papildināt informāciju.

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar ES kohēzijas politikas programmu 2021.-2027. g. un ES Atveseļošanās un noturības mehāniska plānu

SVVA stratēģijas mērķi ir papildinoši ar šādiem Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027.gadam (turpmāk – programma) specifisko atbalsta mērķu (turpmāk - SAM) pasākumiem un ES Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna (turpmāk - ANM) saistītiem pasākumiem (investīcijām):

SVVA stratēģijas mērķis	SVVA stratēģijas atbilstošā rīcība	Papildinošais programmas SAM pasākums un ANM saistītais pasākums (investīcija)
M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība	1.Rīcība. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstībai, konkurētspēju celšanai. 1.1. Lauku biļete.	1.2.3. SAM “Veicināt ilgtspējīgu izaugsmi, konkurētspēju un darba vietu radīšanu MVU, tostarp ar produktīvām investīcijām” 1.2.3.1. pasākums “Atbalsts MVU inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībai”; 1.2.2.SAM “Izmantot digitalizācijas priekšrocības uzņēmējdarbības attīstībai. Mērķis ir sekmēt digitālo transformāciju, kas cels darbaspēka specializētas digitālās prasmes. Uzņēmēju investīciju projektu attīstīšanai, plānots sniegt atbalsta instrumentu, kas paredz digitalizācijas aktivitātes stiprināšanu privātajā sektorā” 1.2.2.3. pasākums “Atbalsts jaunu produktu un pakalpojumu ieviešanai uzņēmējdarbībā”;

	2.1.1.SAM "Energoefektivitātes veicināšana un siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana" 2.1.1.2 pasākums "AER izmantošana un energoefektivitātes paaugstināšana rūpniecībā un komersantos"; 2.1.4.SAM "Atjaunojamo energoresursu enerģijas veicināšana – saules enerģija u.c. AER elektroenerģija"; 2.2.2. SAM "Pārejas uz aprites ekonomiku veicināšana" 2.2.2.4. pasākums "Aprites ekonomikas principu ieviešana"; 4.2.4.SAM "Veicināt mūžizglītību, jo īpaši piedāvājot elastīgas prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas visiem, ņemot vērā uzņēmējdarbības un digitālās prasmes, labāk prognozējot pārmaiņas un vajadzību pēc jaunām prasmēm, pamatojoties uz darba tirgus vajadzībām, atvieglojot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti"; 4.2.4.1.pasākums "Atbalsts nozaru vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai"; 4.2.4.2.pasākums "Atbalsts pieaugušo individuālajās vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai"; 4.2.4.3.pasākums "Digitālo prasmju pilnveide"; 4.3.3.SAM "Uzlabot visu darba meklētāju, jo īpaši jauniešu – it sevišķi, īstenojot garantiju jauniešiem ilgstošo bezdarbnieku un darba tirgū nelabvēlīgā situācijā esošo grupu, un ekonomiski neaktīvo personu piekļuvi nodarbinātībai un aktivizācijas pasākumiem, kā arī veicinot pašnodarbinātību un sociālo ekonomiku" 4.3.3.1. pasākums "Bezdarbnieku, darba meklētāju un bezdarba riskam pakļauto personu kvalifikācijas un prasmju paaugstināšana"; 4.3.3.3.pasākums "Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai"; 5.1.1.SAM "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās" 5.1.1.1. pasākums "Infrastruktūra uzņēmējdarbības atbalstam"; 6.1.1.SAM "Pārejas uz klimatneitralitāti radīto ekonomisko, sociālo un vides seku mazināšana"
--	---

		visvairāk skartajos reģionos” 6.1.1.3.pasākums “Atbalsts uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai, veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku; ANM 1.2. Energoefektivitātes uzlabošana 1.2.1.2.i. Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē un pētniecības un attīstības aktivitātes (t.sk. bioekonomikā) ANM 2.2. Uzņēmumu digitālā transformācija un inovācijas, 2.2.1.2.i. Atbalsts procesu digitalizācijai komercdarbībā; 2.2.1.3.i. Atbalsts jaunu produktu un pakalpojumu ieviešanai uzņēmējdarbībā; 2.2.1.4.i. Finanšu instrumenti komersantu digitālās transformācijas veicināšanai ANM 3.1.1.3.i. Investīcijas uzņēmējdarbības publiskajā infrastruktūrā industriālo parku un teritoriju attīstīšanai reģionos, sniedzot atbalstu pašvaldībām un komersantiem uzņēmējdarbības vides attīstībai, ceļot produktivitāti un piesaistot cilvēkresursus reģionos ANM 5.1.1.1.i. Pilnvērtīga inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa izstrāde un tā nepārtraukta darbināšana. ANM 3.1.2.1.i. Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.
	2.Rīcība. Atbalsts konkurētspējīgu tūrisma produktu attīstībai un veidošanai.	1.2.3. SAM “Veicināt ilgtspējīgu izaugsmi, konkurētspēju un darba vietu radīšanu MVU, tostarp ar produktīvām investīcijām” 1.2.3.1. pasākums “Atbalsts MVU inovatīvas uzņēmējdarbības attīstībai”; 2.2.2. SAM “Pārejas uz aprites ekonomiku veicināšana” 2.2.2.4. pasākums “Aprites ekonomikas principu ieviešana”; 4.3.2. SAM “Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās”; 6.1.1.SAM “Pārejas uz klimatneitralitāti radīto ekonomisko, sociālo un vides seku mazināšana visvairāk skartajos reģionos” 6.1.1.3.pasākums “Atbalsts uzņēmējdarbībai

		nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai, veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku”; ANM 1.2. Energoefektivitātes uzlabošana 1.2.1.2.i. Energoefektivitātes paaugstināšana uzņēmējdarbībā (ietverot pāreju uz atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu siltumapgādē un pētniecības un attīstības aktivitātes (t.sk. bioekonomikā); ANM 5.1.1.1.i. Pilnvērtīga inovāciju sistēmas pārvaldības modeļa izstrāde un tā nepārtraukta darbināšana.
M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.	3.Rīcība. Publiskās ārtelpas, infrastruktūras attīstība un pieejamības uzlabošana, dabas, kultūrvēsturisko objektu attīstība;	5.1.1.SAM "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās”; 5.1.1.3. pasākums “Publiskās ārtelpas attīstība”; 5.1.1.6. pasākums “Kultūras mantojuma saglabāšana un jaunu pakalpojumu attīstība”; 4.3.2.SAM “Kultūras un tūrisma lomas palielināšana ekonomiskajā attīstībā, sociālajā iekļaušanā un sociālajās inovācijās”; 4.2.3.SAM “Sekmēt to, lai – jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām – būtu vienlīdzīga piekļuve kvalitatīvai un iekļaujošai izglītībai un mācībām un iespēja to iegūt, sākot ar pirmsskolas izglītību un aprūpi un vispārējās izglītības un profesionālās izglītības un mācību gaitā līdz pat augstākajai izglītībai un pieaugušo izglītībai un mācībām, tostarp veicināt mācību mobilitāti visiem un atvieglot piekļūstamības iespējas personām ar invaliditāti” 4.2.3.3.pasākums „Pilsonisko līdzdalību veicinošu kultūras pakalpojumu pieejamības veicināšana”; 4.3.4.SAM “Sekmēt aktīvu iekļaušanu, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšanu un aktīvu līdzdalību, kā arī uzlabotu nodarbinātību, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām” 4.3.4.9.pasākums „Sabiedrības saliedēšana, veicinot sabiedrības pašorganizēšanos un paplašinot sadarbības un līdzdarības prasmes un iespējas”; 6.1.1.SAM Pārejas uz klimatneitralitāti radīto ekonomisko, sociālo un vides seku mazināšana visvairāk skartajos reģionos 6.1.1.3.pasākumu Atbalsts uzņēmējdarbībai

		nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstībai, veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku”; ANM 3.1.2.1.i. Publisko pakalpojumu un nodarbinātības pieejamības veicināšanas pasākumi cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem.
	4.Rīcība. Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai teritorijas iedzīvotājiem, kopienu iniciatīvas. 4.1. Jauniešu iniciatīvas projekti.	4.1.2.SAM Uzlabot vienlīdzīgu un savlaicīgu piekļuvi kvalitatīviem, ilgtspējīgiem un izmaksu ziņā pieejamiem veselības aprūpes, veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, uzlabojot veselības aprūpes sistēmu efektivitāti un izturētspēju (ESO 4.11.) 4.1.2.2.pasākums “Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu īstenošana vietējai sabiedrībai”; 4.2.4.SAM “Veicināt mūžizglītību, jo īpaši piedāvājot elastīgas prasmju pilnveides un pārkvalifikācijas iespējas visiem, ņemot vērā uzņēmējdarbības un digitālās prasmes, labāk prognozējot pārmaiņas un vajadzību pēc jaunām prasmēm, pamatojoties uz darba tirgus vajadzībām, atvieglojot karjeras maiņu un sekmējot profesionālo mobilitāti” (ESO 4.7.) 4.2.4.1.pasākums “Atbalsts nozaru vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai”; 4.3.4.SAM “Sekmēt aktīvu iekļaušanu, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas, nediskriminēšanu un aktīvu līdzdalību, kā arī uzlabotu nodarbināmību, jo īpaši attiecībā uz nelabvēlīgā situācijā esošām grupām” (ESO 4.8.) 4.3.4.9.pasākums “Sabiedrības saliedēšana, veicinot sabiedrības pašorganizēšanos un paplašinot sadarbības un līdzdarbības prasmes un iespējas”.

4.3. Projektu vērtēšanas kritēriju noteikšanas principi un kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana

Projektu vērtēšanas kritēriju noteikšana un to kārtība ir būtiski elementi, lai nodrošinātu objektīvu un taisnīgu projektu atlasī.

Projektu iesniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar apstiprināto “Projektu atbilstības Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijai lēmuma pieņemšanas Padomes nolikumu turpmāk SVVA Padome) un Projektu vērtēšanas un uzraudzības komisijas nolikumu

(apstiprināti biedrības "Dobeles rajona lauku partnerības" padomes sēdē 2019.gada 18.janvārī).

Projektu izvērtēšanu atbilstoši biedrības „Dobeles rajona lauku partnerība” izstrādātās un apstiprinātās SVVA stratēģijas noteiktajiem vērtēšanas kritērijiem un kārtībai, normatīvajos aktos noteiktajos termiņos, veic Projektu vērtēšanas komisijas locekļi.

Katrs projektu vērtēšanas komisijas loceklis katru projektu vērtē individuāli, aizpildot un parakstot vērtēšanas veidlapu, ievērojot izstrādāto vērtēšanas Metodiku.

Projektu vērtēšanas komisijas locekļi aizpilda interešu konflikta ievērošanas deklarāciju.

Katram projektam tiek nodrošināti ne mazāk kā 5 vērtējumi.

Pēc projektu izvērtēšanas tie tiek iesniegti SVVA Padomei apstiprināšanai.

Lai veiktu projektu apstiprināšanu, Dobeles lauku partnerība padome no padomes locekļu vidus ieceļ SVVA padomi ne mazāk kā 3 cilvēku sastāvā nākošajā dienā pēc projektu iesniegumu pieņemšanas.

SVVA padome, balstoties uz vērtēšanas komisijas iesniegtajiem projektu iesniegumu vērtēšanas rezultātiem, mēneša laikā pēc projektu iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām vai, ja attiecīgā kārtā ilgst vairāk par 30 kalendāra dienām, mēneša laikā pēc katra attiecīgās kārtas mēneša beigām izvērtē projekta atbilstību vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai rīcībai.

Interesu konflikta novēršana

Projektu vērtētāji, SVVA Padome ievēro pilnīgu konfidencialitāti un objektivitāti attiecībā uz projektu iesniegumu vērtēšanas gaitā iegūto informāciju, vērtēšanas komisijas un SVVA Padomes sēdes darba gaitu. Visi projektu vērtētāji, vērtēšanas komisijas locekļi, SVVA Padomes locekļi, pirms projektu iesnieguma vērtējuma, lēmuma pieņemšanas, aizpilda Interesu konflikta novēršanas, objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanas deklarāciju (skatīt zemāk).

Atbilstoši Latvijas Republikas likumdošanai un reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem valsts amatpersonas statuss noteikts - lēmēj institūcijas pārstāvjiem – SVVA Padomei un paraksta tiesīgai personai – valdes priekšsēdētājam.

Lēmumu par projekta iesnieguma atbilstību SVVA stratēģijai un par publiskā finansējuma pietiekamību paraksta SVVA stratēģijas administratīvais vadītājs un paziņo par to atbalsta pretendentiem. Interesu konflikta gadījumā, saņemot pilnvarojumu, valdes priekšsēdētāju aizvieto padomes loceklis.

Interesu konflikts ir situācija, kurā valsts amatpersona, pildot valsts amatpersonas amata pienākumus, pieņem lēmumu vai piedalās tā pieņemšanā, veic citas ar amatu saistītas darbības, kas ietekmē vai var ietekmēt šīs valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās. Valsts amatpersonām savā darbībā ir jānodrošina sabiedrības intereses, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radnieku vai darījumu partneru personiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, jāveicina

valsts amatpersonas darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos amatpersonu darbībai.³

Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regulas (ES, Euratom) 2018/1046
ⁱⁱⁱ61.panta panta 1. punkta nozīmē interešu konflikts pastāv, ja, kā minēts 1. punktā, finanšu dalībnieka vai citas personas funkcijas neatkarīgi un objektīvi traucē pildīt iemesli, kas saistīti ar ģimeni, emocionālajām saitēm, politisko vai nacionālo piederību, ekonomiskajām interesēm vai jebkādām citām tiešām vai netiešām personīgajām interesēm.

Ja projektu vērtētājam, vērtēšanas komisijas loceklim, SVVA padomes pārstāvim ir interešu konflikts, tad viņš nepiedalās projektu pieteikumu vērtēšanā, nekādu lēmumu pieņemšanā konkrētās rīcības projektu iesniegšanas kārtā. Par interešu konflikta esamību tiek norādīta informācija sēdes protokolā.

Ja interešu konflikts nepastāv, iesaistītās personas (gan vērtēšanas procesā, gan lēmuma pieņemšanas procesā) paraksta apliecinājuma sadaļu A (skatīt veidlapu zemāk). Ja interešu konflikts pastāv, attiecīgā persona par to ziņo Dobeles lauku partnerība un pārtrauc jebkādu darbību šajā lietā, parakstot apliecinājuma sadaļu B (skatīt veidlapu zemāk). Dobeles lauku partnerība turpmāk veic pasākumus, kas ir piemēroti, lai novērstu interešu konflikta rašanos.

Veidlapa:

INTEREŠU DEKLARĀCIJA

Par atklāta projektu iesniegumu konkursam iesniegtajiem projektiem
 Aizpilda atsevišķi projekta vērtēšanas komisijas loceklis, SVVA padomes loceklis.

Vārds Uzvārds	
Organizācija, amats	
Konkursa nosaukums, rīcība, uz kuru attiecas finansējuma piešķiršana:	
Es, apakšā parakstījies, apliecinu, ka piekrītu piedalīties augstākminētā projektu konkursa ietvaros iesniegto iesniegumu izvērtēšanā un nesniegšu ieinteresētajām personām informāciju par projekta vērtēšanas gaitu līdz oficiālo rezultātu saņemšanai no Lauku atbalsta dienesta. Ar šo deklarāciju:	
1. Apliecinu, ka nepieņemšu lēmumu/nevērtēšu projekta iesniegumus, kurus iesniegs projektu iesniedzējs vai partnerinstitūcija, kuros esmu darbinieks vai biedrs. 2. Apliecinu, ka negūšu finansiālu vai mantisku labumu ne no viena projekta, kura	

³ Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs, avots.

vērtēšanā/lēmuma pieņemšanā būšu piedalījies.

3. Apliecinu, ka nepieņemšu lēmumu/nevērtēšu projekta iesniegumus, kurus iesniegs mani radnieki (tēvs, māte, vecmāte, vectēvs, bērns, mazbērns, adoptētais, adoptētājs, brālis, māsa, pusmāsa, pusbrālis, laulātais) vai partneri, no kuriem iespējams gūt labumu. Ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šāda saistība pastāv, es nekavējoties atkāpšos no šī projekta lēmuma pieņemšanas/ vērtēšanas procesa.

4. Apliecinu, ka nepastāv ne objektīvi, ne subjektīvi iemesli, kas man traucētu veikt objektīvu projekta iesniegumu vērtēšanu/ lēmuma pieņemšanu. Ja vērtēšanas procesa laikā atklāsies, ka šādi iemesli pastāv, es nekavējoties atkāpšos no konkrētā projekta vērtēšanas/balsošanas procesa.

5. Apņemos neizpaust personām, kuras nav vērtēšanas komisijas/Padomes locekļi, jebkādu informāciju un dokumentus, kas man kļuvuši pieejami vai zināmi, vērtējot projektu iesniegumus, kā arī apņemos lietot minētos dokumentus un informāciju tikai projektu iesniegumu vērtēšanai un lēmuma pieņemšanai par tiem. Es apņemos nepaturēt un nenodot citām personām jebkādu rakstisku vai elektronisku informāciju par projektu iesniegumiem un to vērtējumu.

6. Apņemos pildīt savus pienākumus godīgi un ar vislielāko rūpību. Vērtējot projektu iesniegumus, būt objektīvs un pilnībā ievērot vienlīdzīgas konkurences principus.

7. Piekrītu neizpaust vērtēšanas procesa gaitā vai rezultātā sev uzticēto informāciju vai dokumentu saturu un apņemos šo informāciju izmantot tikai vērtēšanas nolūkā un neizpaust to trešajām personām.

A daļa

Apliecinu, ka man nav interešu konflikta, tādu apstākļu, kuru dēļ es, personīgu motīvu vadīts varētu būt ieinteresēts konkursa rezultātos par labu kādam pretendenta un, kuri varētu ietekmēt manu objektivitāti lēmumu pieņemšanā:

Datums _____

Paraksts _____

B daļa

Informēju, ka man ir apstākļi, kuru dēļ es varētu nonākt interešu konfliktā un, kuri varētu ietekmēt manu objektivitāti lēmumu pieņemšanā(norādīt projekta numuru, informācija par apstākļiem, kas veido interešu konfliktu):

Datums _____

Paraksts _____

Projektu vērtēšanas kritēriji ir noteikti katrai rīcībai, tiks norādīti to piemērošanas kārtībā (Metodika). Katrai rīcībai tiks noteikts administratīvais kritērijs par atbilstību SVVA stratēģijā noteiktajām prioritātēm, rīcībām un atbilstoši atbalsta piešķiršanas reglamentējošiem normatīviem aktiem (Atbilst/Neatbilst), neatbilstības gadījumā projekts tālāk netiek vērtēts. Katrai rīcībai tiks noteikts minimāli iegūstamais punktu skaits pozitīva atzinuma saņemšanai un specifiskie vērtēšanas kritēriji, kas tā izpildes gadījumā projekta iesniegumam piešķir papildu punktus.

SVVA padomes lēmumu var apstrīdēt mēneša laikā pēc tā stāšanās spēkā, iesniedzot iesniegumu Vietējās rīcības grupas padomes priekšsēdētājam. Vietējās rīcības grupas padomes priekšsēdētāja lēmumu var pārsūdzēt tiesā.

Par projektu vērtēšanas un uzraudzības komisijas darba tehnisko un organizatorisko nodrošinājumu atbild biedrības izpildinstitūcija.

Vērtēšanas kritēriji tiks noteikti pēc šādiem principiem:

Atbilstības princips - vērtēšanas kritēriji vērtēs, lai projektu pieteikumos plānotās aktivitātes un mērķi sniedz tiešu ieguldījumu SVVA stratēģijas rīcību un mērķu sasniegšanā;

Vienlīdzības princips - izstrādātie vērtēšanas kritēriji nav diskriminējoši un ir vienlīdzīgi attiecībā pret visiem, kas var pretendēt uz atbalstu;

Ilgspējas princips - vērtēšanas kritēriji veicina projekta rezultātu saglabāšanu, izmantošanu un attīstību turpmāk;

Papildināmības princips prasa izvēlēties tādus kritērijus, kur projekti uzrāda saikni ar citām iestādēm, kas jau īstenotas (iesniedzējs ir jau veicis investīcijas) vai arī tiek īstenotas blakus teritorijā (nepieciešamība veidot teritoriāli saistītas investīcijas, lai palielinātu sociālo vai ekonomisko efektu);

Efektivitātes princips - kritēriji vērtēs paredzēto projekta mērķu, aktivitāšu un plānoto ieguldījumu sabalansētību;

Inovācijas princips - kritēriji vērtēs projektos paredzēto iniciatīvu un aktivitāšu novitāti VRG teritorijā;

Prioritāšu princips paredz, ka vērtēšanas kritērijos tiks vērtēts, vai projektu pieteikumos tiks sekmētas iniciatīvas, kas SVVA stratēģijā ir noteiktas kā īpaši atbalstāmas;

Atklātības princips - kritēriji un to vērtējums būs atklāts un pieejams projektu iesniedzējiem, vērtēšanas process tiks nodrošināts caurspīdīgs.

Taisnīguma princips - pret visiem projektu iesniedzējiem tiks ievēroti vienādi vērtēšanas kritēriji un principi, nepieļaujot interešu konflikta riskus.

Projektu vērtēšanas kārtība tiks izstrādāta saskaņā ar attiecīgajiem ministru kabineta noteikumiem.

4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana

Par pastāvīgo uzraudzību un periodisko novērtēšanu atbildīgs ir Dobeles lauku partnerība administratīvais vadītājs. Tas organizē VRG darbu, sadala pienākumus, atbild par atskaišu sagatavošanu, informācijas izplatīšanu, aktivizēšanas pasākumu plānošanu un īstenošanu. VRG padome piedalās kā lēmēj institūcija, kas uzrauga procesu un sniedz ieteikumus VRG darbības uzlabošanai.

Pastāvīgu stratēģijas īstenošanas uzraudzību VRG veic regulāri apkopojot datus par projektiem, analizējot projekta kārtu gaitu un rezultātus, aktivizēšanas pasākumu pieredzi. Pastāvīgas stratēģijas uzraudzības mērķis ir sekot līdzi stratēģijas īstenošanas procesam, lai vajadzības gadījumā pilnveidotu vai mainītu īstenošanas darbības. Pēc katras izsludinātās kārtas vērtējuma pabeigšanas vai pasākuma īstenošanas Administratīvais vadītājs apkopos informāciju par apstiprinātiem/uzraudzībā esošajiem projektiem, to ietekmi uz rīcības iznākumu un mērķa rezultātu rādītājiem.

Partnerība veic īstenoto projektu saturisko uzraudzību to uzraudzības perioda laikā (vismaz 1 reizi 5 gadu periodā), pārliecinoties, ka projekta ietvaros veiktās iegādes tiek izmantotas atbilstoši projektā plānotajām darbībām un mērķim, vai ir sasniegts projektā izvirzītais sasniedzamais rādītājs, kā arī ievērots lietderības princips, kas saistīts ar labāko attiecību starp izmantotajiem resursiem un gūto rezultātu projekta mērķu sasniegšanā.

Stratēģijas periodisku novērtēšanu VRG veic ik gadu, sākot ar 2025.gadu, apkopojot SVVA stratēģijas sasniegtos rezultātus, norādītos uzraugāmos rādītājus un iesniedzot tos LAD saskaņā ar normatīvo regulējumu. Stratēģijas periodiskās novērtēšanas mērķis ir apkopot un analizēt stratēģijas īstenošanas rādītājus, lai salīdzinātu ar SVVA stratēģijā paredzētajiem rezultātu un iznākuma rādītājiem. Stratēģijas starpposma novērtējumu VRG veiks 2025.gadā saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Divas reizes plānošanas periodā tiks apkopota informācija par LEADER pieejas īstenošanu - vidus termiņa un gala novērtējumā.

Katru gadu tiks uzraudzīti projektos plānotie sasniedzamie iznākuma rādītāji:

Nr. p. k.	Mērķis/rīcība	Iznākuma rādītāji
1.	M1./ 1.Rīcība. Atbalsts uzņēmējdarbības uzsākšanai attīstībai, konkurētspējas celšanai.	Atbalstīti vismaz 12 projekti
2.	M1/ 2.Rīcība. Atbalsts konkurētspējīgu tūrisma produktu attīstībai un veidošanai.	Atbalstīti vismaz 8 projekti

M2/ 3.Rīcība. Publiskās ārtelpas, infrastruktūras attīstība un pieejamības uzlabošana, dabas, kultūrvēsturisko objektu attīstība	Atbalstīti vismaz 10 projekti
M2/ 4.Rīcība. Atbalsts sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai teritorijas iedzīvotājiem, kopienu iniciatīvas	Atbalstīti vismaz 12 projekti Atbalstītas vismaz 4 jauniešu iniciatīvas

4. 5.Stratēģijas īstenošanas organizācija

Dobeles lauku partnerības SVVA stratēģijas ieviešanā galvenās iesaistītās institūcijas:

1. Biedru kopsapulce
2. Biedrības Padome
3. SVVA Padome
4. Projektu vērtēšanas komisija
5. Izpildinstitūcija

Biedru kopsapulce ir augstākais biedrības lēmējorgāns, kas apstiprina biedrības padomi. Biedrības padomes sastāvs aprakstīts nodaļā – Partnerības principu nodrošināšana. Padome pieņem galīgos lēmumus par stratēģijas apstiprināšanu un grozījumiem, kā arī projektu konkursu izsludināšanu, SVVA Padomes izveidošanu un Vērtēšanas komisijas izveidi. Padome apstiprina Izpilddirektoru un vērtēšanas komisiju. Biedrības padome, SVVA Padome un Izpildinstitūcija nodrošina projektu konkursu norisi, nepieciešamās apmācības un aktivizēšanas aktivitātes, kā arī uzrauga projektu rezultātus un apkopo stratēģijas rezultātos rādītājus. Izpildinstitūcija nodrošina biedrības īstenoto projektu ieviešanu, kā arī biedrības darbību atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Projektu vērtēšanas komisija nodrošina projektu iesniegumu vērtēšanu atbilstoši padomes apstiprinātajam projektu vērtēšanas komisijas nolikumam un metodikai.

Projektu vērtēšanas komisija sniedz priekšlikumus biedrības SVVA padomei par projektu iesniegumu atbilstību stratēģijai.

Projektu konkursu izsludināšana notiek atbilstoši normatīvajiem aktiem un biedrības padomes lēmumiem.

5. Finansējuma sadales plāns

Nr. p. k.	Mērķis	Stratēģiskā plāna intervencē	
		atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu Stratēģiskā plāna intervencē)	atbalsta apmērs (euro)*
1.	M1. Vietējās ekonomikas stiprināšana un attīstība	52%	605 797,52
2.	M2. Kvalitatīvas dzīves vides un aktivitāšu nodrošināšana.	48 %	559 197,72
		Tai skaitā 11% starpteritoriālo un starpvalstu sadarbības projektu īstenošanai)	61 511,75
Kopā		100%	1 164 995,24
t. sk. uzņēmējdarbības attīstībai		52%	605 797,52

Piezīme. * Aizpilda pēc Lauku atbalsta dienesta lēmuma saņemšanas par sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas apstiprināšanu.

PIELIKUMI:

Izmantotie avoti

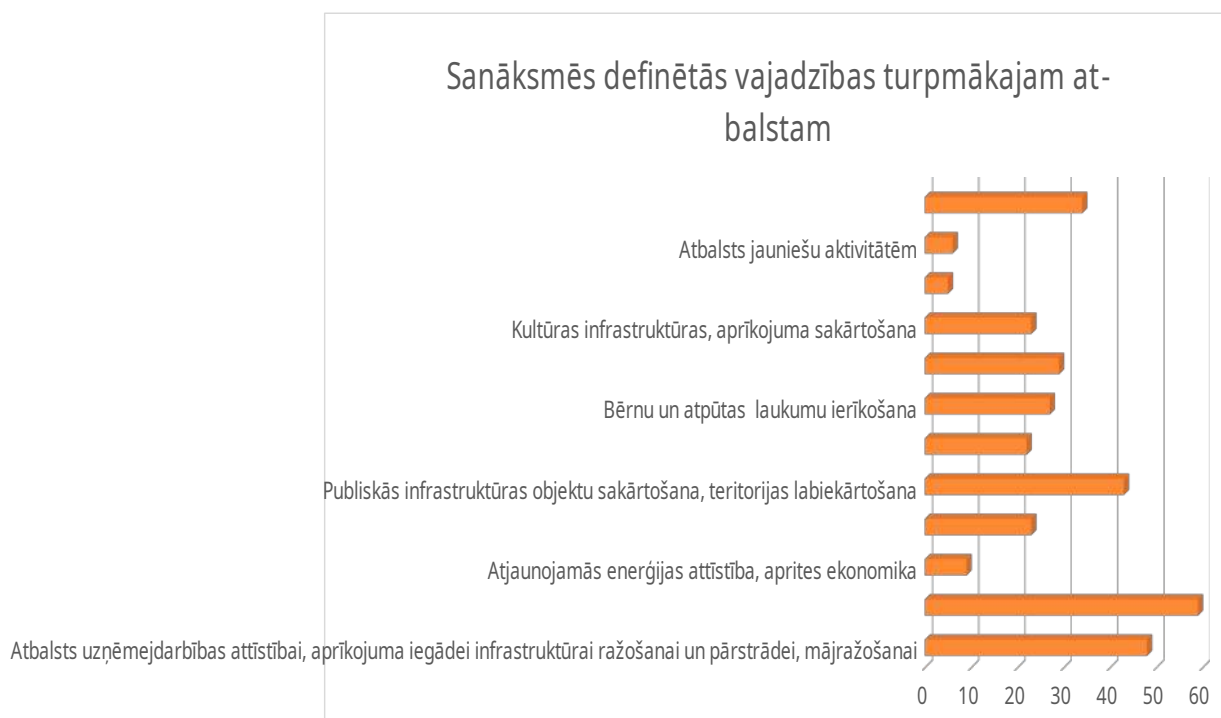
1. Latvijas Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskais plāns 2023.- 2027.gadam.
2. 2022. gada 16. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 509 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju 2023.–2027. gadam sagatavošanai un īstenošanai”.
3. Vadlīnijas un ieteikumi sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas izstrādei 2023.- 2027.gadam.
4. Ministru kabineta noteikumi Nr. 580 “Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai intervencē “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju, tostarp sadarbības aktivitātes un to sagatavošana” apstiprināti 2023. gada 10.oktobrī
5. ZM metodika “Fiksētās summas maksājums “Jauniešu iniciatīva” un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023-2027.gadam”.
6. ZM metodika “Fiksētās summas maksājums ar budžeta projekta aprēķina metodi “Lauku biļete” un to piemērošana Kopējās lauksaimniecības politikas stratēģiskā plānā 2023-2027.gadam”.
7. Dobeles novada attīstības programma 2021.– 2027. gadam.
8. Dobeles novada attīstības stratēģija 2021.-2045.gadam.
9. Dobeles novada jaunatnes attīstības programma 2018.g.-2024.g.

Pielikums Nr.1

SVVA stratēģijas izstrādes process un sabiedrības iesaiste

Stratēģijas izstrādei tika veikta esošās situācijas analīze, apkopota un analizēta pieredze par pagājušā perioda ieviestajiem projektiem, to ilgtspēju. Lai noskaidrotu iedzīvotāju vajadzības un viedokli, laika posmā no 2022.gada oktobra līdz 2023.gada jūnijam tika organizētas uzņēmēju, iedzīvotāju informēšanas un vajadzību apzināšanas sanāksmes SVVA stratēģijas 2023.-2027.g. izstrādei Dobeles novada pagastos un pilsētā, kā arī apspriešanas sanāksme. Sanāksmju dalībnieki izteica vērtējumus par iepriekšējās stratēģijas īstenošanu, kā arī tika apzinātas jaunas idejas un attīstības virzieni nākamajam plānošanas periodam. Kopumā tika organizētas 15 fokussgrupas, semināri, apspriedes, kurās piedalījās 158 dalībnieki.

Papildus tika izveidoti plakāti, kur iedzīvotāji atzīmēja atbildes uz jautājumiem, balsoja par prioritātēm un veicamajiem pasākumiem. Lai aptaujātu lielāku iedzīvotāju skaitu tika izveidotas arī 2 elektroniskās aptaujas, kurā piedalījās un viedokli sniedza 217 respondenti.

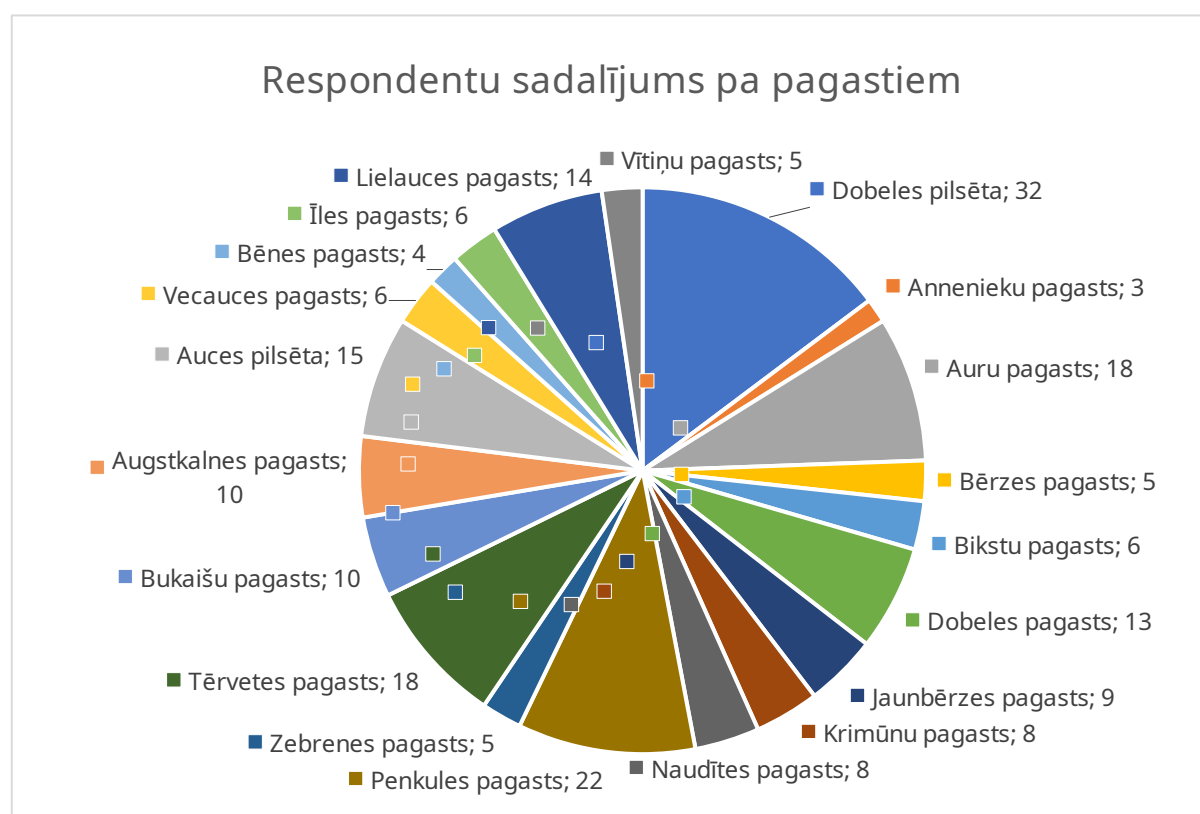

1.attēls Semināros definētās vajadzības turpmākam atbalstam 2027.g.

Iedzīvotāju visbiežāk norādīja, ka vēlas attīstīt uzņēmējdarbību tūrisma nozarē, uzlabot gan esošus uzņēmumus, gan veidot jaunus uzņēmumus. Tāpat norādīja, ka svarīgi ir atbalstīt visas uzņēmējdarbības nozares gan veidojot jaunus uzņēmumus, gan attīstīt jau esošos.

Nozīmīga ir publiskās infrastruktūras izveide un sakārtošana, tas saņēma trešo lielāko punktu skaitu, tāpat arī sporta, kultūras, pastaigu taku un citas infrastruktūras sakārtošana. Iedzīvotāji norādīja, ka svarīgas ir sabiedriskās aktivitātes.

Iedzīvotāju aptaujās piedalījās iedzīvotāji pārstāvēt visas Dobeles lauku partnerības teritoriālās vienības, izņemot Ukru pagastu.

2.attēls. Respondentu atbildes uz jautājumu: Lūdzu atzīmējiet, kurā Dobeles novada pilsētā vai pagastā dzīvojat vai darbojats Jūsu uzņēmums! Aptauja rezultāti.

Respondentiem tika uzdots jautājums, lai noskaidrotu sabiedrības viedokli par pagājušajā periodā ieviestajiem projektiem un to novērtējumu: "Lūdzu atzīmēt Jūsaprāt lietderīgākos Dobeles pašvaldības īstenotos projektus ar Leader atbalstu? "

Visatzinīgāk tika novērtēti ieviestie projekti :

- Krimūnu pagasta brīvdabas estrādes būvniecība
- Kroņauces sporta stadiona pārbūve
- Penkules pagasta brīvdabas estrādes būvniecība
- Gājēju un velosliņa izbūve Dobeles novada Virkus kapu sasniedzamības uzlabošanai
- Veloparka izbūve Auces pilsētā

- Bērnu rotaļu iekārtu un sporta aprīkojuma inventāra izveidošana Dobeles pagasta Aizstrautniekos, Jaunbērzes ciematā. Izveidota sporta infrastruktūra Auru pagasta Gardenē un Bērzes pagasta Šķībē.

Viszemāk tika novērtēti:

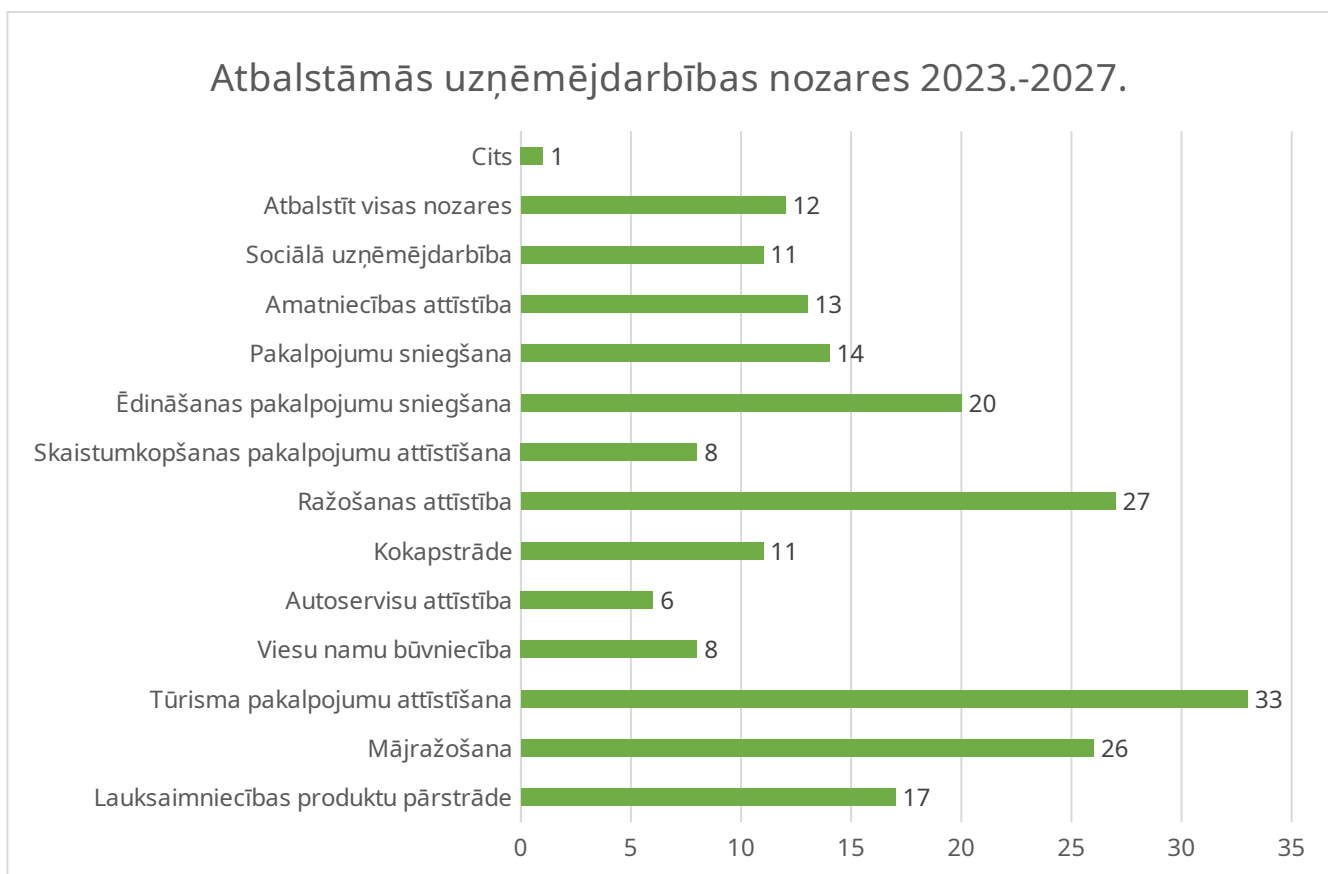
- Vides objekts - āra mūzikas instrumenti (Pie Bēnes mūzikas skolas)
- Salas norakšana Gaurata ezerā, Dobeles novadā.

Iedzīvotāji augsti novērtēja publiskās infrastruktūras projektus, kur pēc iespējas lielāks skaits teritorijas iedzīvotāju ir guvuši labumu no šī projekta īstenošanas un rezultāti ir izmantojami ilgtermiņā.

Par labākajiem sabiedrisko aktivitāšu projektiem tika nosaukti:

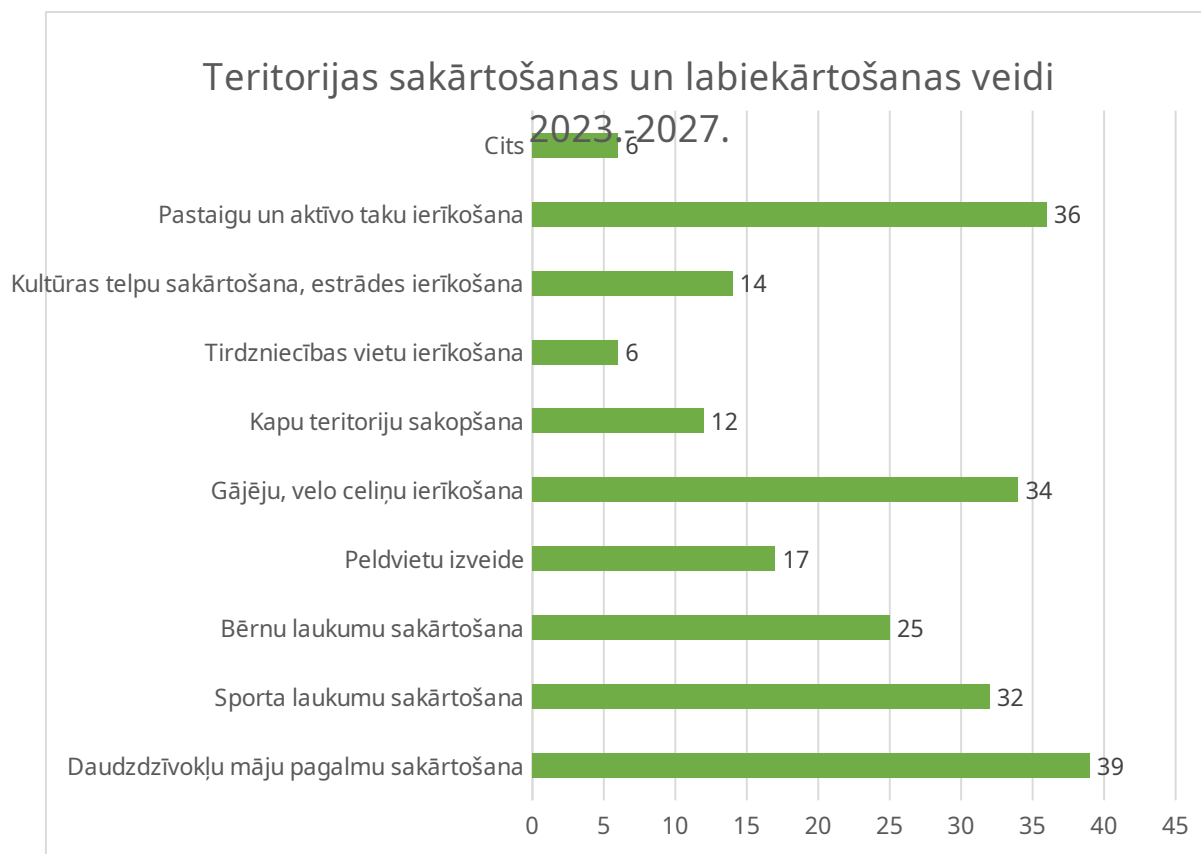
- Vecauces muižas parka gājēju celiņa labiekārtošana
- Loka šaušanas sporta veida popularizēšana un attīstība
- Zemgales novada tautas tērpu iegāde Dobeles pilsētas kultūras nama bērnu un jauniešu deju kolektīviem
- Augstkalnes - Mežmuižas ev.lut. baznīcas torņa augšdaļas apmetuma un krāsojuma atjaunošana
- Koncerttērpi korim "Vizma"
- Apmācības šūšanas tehnikas pilnvērtīgai izmantošanai
- Politiski represēto piemiņas vietas izveide Penkules pagastā

Respondentiem lūdzām nosaukt nozares, kuru attīstība ir svarīga teritorijas attīstībai, vai kurā viņi vēlas attīstīt savu uzņēmējdarbību un iesniegt projektus. Kā svarīgāko iedzīvotāji iezīmēja tūrisma nozares attīstību, otru svarīgāko visa veida ražošanas attīstību un īpaši pārtikas produktu pārstrādi, mājražošanas attīstību. Tāpat nepieciešamība attīstīt visa veida pakalpojumus, tai skaitā īpaši izcelti ēdināšanas pakalpojumi, sociālie jautājumi. 7. *Kuras uzņēmējdarbības nozares būtu prioritāri atbalstāmas projektos 2023.-2027.? (vairākas atbildes iespējamās)*

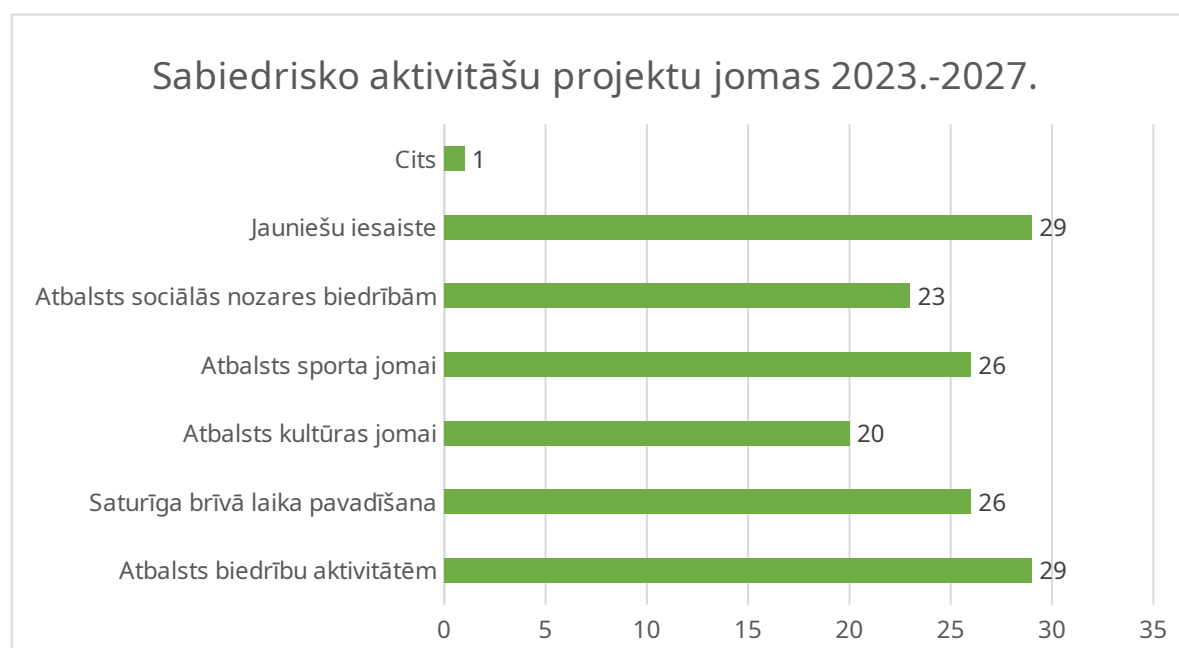
3.Attēls. Atbalstāmās uzņēmējdarbības nozares 2027, aptauja rezultāti.

Par publiskās infrastruktūras izveidošanu un uzlabošanu vissvarīgākās ir iezīmētas pastaigu aku, aktīvo taku ierīkošana un sakārtošana, daudzdzīvokļu māju pagalmu labiekārtošana. Svarīgi iedzīvotājiem ir bērnu laukumu, atpūtas laukumu un sporta laukumu izveidošana un uzlabošana.

4.Attēls. *Publiskās infrastruktūras izveidošanas un sakārtošanas vajadzības.2023.-2027.*

Par aktuālākajām vajadzībām sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai iedzīvotāji nosauca, aktivitāšu veikšanu, kas veicinātu jauniešu iesaisti un izglītošanu, un atbalstu vispārējām iedzīvotāju sabiedriskajām aktivitātēm – interešu grupām, viedo kopienu attīstībai, norādīja nepieciešamību atbalstīt brīvā laika pavadīšanas iespēju attīstīšanu, sociālo jautājumu stiprināšanu un risināšanu. Papildus tika norādīts, ka nepieciešams īpašs atbalsts pirmspensijas un pensijas vecuma iedzīvotājiem.

5.Attēls Aptaupījām iedzīvotājus par interesi piedalīties kopīgos semināros mācībās un semināros. Tiks nosauktas sekojošās tēmas un jomas:

- Sociālo tīklu mārketinga, komunikācija
 - Par uzņēmējdarbības uzsākšanu
 - Viss, kas saistīts ar pārtikas ražošanu (konditoreja) - par inovatīvām, labām Latvijā radītām pārtikas izejvielām (krēmsieri, sieru izmantošana konkrētam mērķim u.tt)
 - Kopienas sadarbība, saliedētība
 - Tūrisms, Ēdināšana
 - Digitalizācijas iespējas, inovācijas
 - Projektu sagatavošanas semināri/apmācības
 - Pieredzes apmaiņa par ieviestajiem projektiem.
 - Kultūrvēsturisko objektu saglabāšana, apsaimniekošana.
- Stratēģijas realizēšanas gaitā plānosi šādas apmācības, atbalstīsim apmācību projektus šajās jomās, pieredzes apmaiņas, starpteritoriālos sadarbības projektus u.c.

Respondenti, kuriem bija pieredze projektu ieviešanā norādīja arī galvenās grūtības un traucēkļus projektu ieviešanā, galvenie no tiem bija:

Sarežģīta iepirkumu procedūras veikšana

Apgrozāmo līdzekļu trūkums, nav finansējums projekta ieviešanai.

Liels administratīvais slogs projekta pieteikuma sagatavošanā
sarežģīta un gara pieteikumu anketa.

Būvniecības dokumentu sagatavošana aizņem ilgu laiku, ir birokrātiska.

Ieviešot SVVA stratēģiju vēršīsim uzmanību uz nosauktajiem problēmu jautājumiem, palīdzēsim ar informācijas sniegšanu un konsultācijām.

ⁱ Dobeles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.-2045.g. saite

<https://www.dobele.lv/lv/media/5255/download?attachment>

ⁱⁱ Dobeles novada attīstības programma 2021.g.-2027.g. saite

<https://www.dobele.lv/lv/media/5259/download?attachment>

ⁱⁱⁱ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=celex:32018R1046>